

Különjelentés

Vállalkozások energiahatékonysága

Van némi energiamegtakarítás, de a tervezést és a projektkiválasztást hiányosságok jellemzik

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Összefoglalás	I–XII
Bevezetés	01–20
Energiahatékonyság az Unióban	01–15
A Bizottság és a tagállamok szerepe	16–20
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	21–33
Észrevételek	34–120
Az uniós finanszírozás nem kapcsolódik egyértelműen a vállalkozások igényeihez	34–64
A Bizottság nem állapította meg, hogy szükség van-e uniós forrásokra	35–39
A legtöbb tagállam meghatározott a vállalkozások energiahatékonyságával kapcsolatos célkitűzéseket, de ezek nem feltétlenül kapcsolódtak a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervek célkitűzéseikhez	40–45
Az elmúlt években csökkent a tervezett támogatás, és a források többsége néhány tagállamban összpontosul	46–51
Az operatív programok főként vissza nem térítendő támogatást nyújtottak, és nem indokolták ezt a választást	52–64
A tagállami eljárások gyakran ösztönözték a hatékonyságot	65–106
A legtöbb kiválasztási eljárás esetében a pályázatoknak fel kell tüntetniük a várható, rendszerint energetikai audit révén validált energiamegtakarítást	67–73
Az irányító hatóságok általában minimumkövetelményeket határoznak meg a teljesítményre vonatkozóan	74–80
Az energiahatékonyságba való beruházás köztámogatás nélkül is hatékony lehet	81–88
Pénzügyi mutatók: az irányító hatóságok figyelmen kívül hagyják ezt a hatékony teljesítményeszközt	89–106
A jelenlegi teljesítménymérési keret nem méri az uniós finanszírozás általános hozzájárulását	107–120
A közös teljesítménymérési keret nem tette hozzáférhetővé az outputokra és eredményekre vonatkozó összesített információkat	108–116

Becslések szerint az uniós finanszírozású energiahatékonysági projektek csak szerény mértékben fognak hozzájárulni az uniós célkitűzésekhez **117–120**

Következtetések és ajánlások **121–139**

Mellékletek

I. melléklet. Az adatbázisban szereplő projektek elemzése

II. melléklet. A minta jellemzői

Betűszavak és rövidítések

Glosszárium

A Bizottság válaszai

Időrendi áttekintés

Ellenőrző csoport

Összefoglalás

I Az energiahatékonyság fontos része annak az uniós törekvésnek, hogy az Unió 2050-re karbonsemlegessé váljon. Ahhoz, hogy az Unió elérje ezt a célját, a jövőben nagyobb energiahatékonysági fejlesztésekre lenne szükség.

II Az energiahatékonysághoz valamennyi gazdasági ágazat képes hozzájárulni. Miután a közelmúltban készült jelentéseinkben áttekintettük a nagy, energiaigényes iparágakban, az épületekben és termékekben alkalmazott energiahatékonysági intézkedéseket, úgy döntöttünk, hogy elemzésünket kiegészítjük a vállalkozásoknál zajló energiahatékonysági beruházások támogatásának vizsgálatával. Arra törekedtünk, hogy az uniós társfinanszírozású energiahatékonysági projektekre vonatkozó adatok elemzésével új meglátásokra jussunk.

III A vállalkozások energiahatékonyságának javítását az uniós alapok közül az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap célozta meg leginkább, és erre a célra 2014 és 2020 között 2,4 milliárd eurót különített el.

IV Ellenőrzésünk azt vizsgálta, hogy a forrásokat megfelelően költötték-e el. A következőket elemeztük:

- o értékelte-e a Bizottság és a tagállamok, hogy megfelelő volt-e az uniós források felhasználása az energiahatékonysági célkitűzések figyelembevételével;
- o előmozdították-e a tagállami eljárások hatékony projektek kiválasztását;
- o ki lehet-e mutatni, hogy milyen eredmények köszönhetőek a támogatásoknak.

V Noha az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap lehetőséget kínált a vállalkozások energiahatékonyságának e konkrét prioritáson keresztül történő társfinanszírozására, a Bizottság és a tagállamok nem értékelték a vállalkozások fejlődési potenciálját és nem indokolták meg azok uniós finanszírozási igényeit a 2014 és 2020 közötti időszakban.

VI A programok szintjén azt állapítottuk meg, hogy az alapok tervezése nem volt összhangban a nemzeti energiahatékonysági prioritásokkal, és nem indokolta, hogy erre a finanszírozási eszközre essen a választás.

VII A projektek kiválasztásához a hatóságok szakértők által validált becsléseket követeltek meg a várható energiamegtakarításra nézve. A hatóságok megkövetelték annak bizonyítását is, hogy a projektek elérnek egy bizonyos minimális energiamegtakarítást, valamint azt, hogy azok feleljenek meg olyan hatékonysági kritériumoknak, mint például a költség–megtakarítás arány.

VIII Észrevételeztük, hogy a becslések szerint olcsóbb volt megtakarítani egy egységnyi energiát, mint fizetni ugyanannyi villamos energiaért, amely az elsődlegesen használt energiaforrás. Ennek alapján elmondható, hogy a beruházások általában hatékonyak voltak.

IX A kedvezményezettek pénzügyi mutatókkal – különösen a megtérülési idővel – értékelték a projektek életképességét. A legtöbb hatóság nem alkalmazott ilyen mutatókat a kiválasztás során. A beruházások élettartamát meghaladó megtérülési idő a projektek kisebb hatékonyságáról tanúskodott, vagyis arról, hogy magasabb költséggel értek el ugyanakkora energiamegtakarítást. A hatékonysági kritériumok alkalmazása nem csökkentette az energiamegtakarítás átlagköltségét.

X A vállalkozások energiahatékonyságának javulását mérő mutatók programspecifikusak, ezért uniós szinten nem összesíthetőek. A jelenlegi programozási időszak (2021–2027) meghatároz közös teljesítménymutatókat az energiahatékonyság tekintetében, de azok nincsenek összhangban más uniós beszámolási előírásokkal, és teret hagynak annak, hogy megújulóenergia-beruházásokat energiahatékonysági projektekként kövessenek nyomon.

XI A mintánkban szereplő projektekbe beruházott minden egyes euró által várhatóan elért átlagos energiamegtakarítást extrapoláltuk az energiahatékonysági projektek teljes adatbázisára. Azt az eredményt kaptuk, hogy a valamennyi program tekintetében elért éves potenciális megtakarítás az EU-27 által a jelenlegi, 2030-ra kitűzött energiahatékonysági célok elérése érdekében tett éves megtakarítási erőfeszítések körülbelül 0,3%-ának felel meg.

XII A következőket javasoljuk a Bizottságnak:

- mérje fel, hogy mennyiben segítik elő potenciálisan és ténylegesen a kohéziós politikai alapok az energiahatékonyságot;
- ellenőrizze, hogy a finanszírozási eszközt megfelelően indokoltan választották-e meg.

Bevezetés

Energiahatékonyság az Unióban

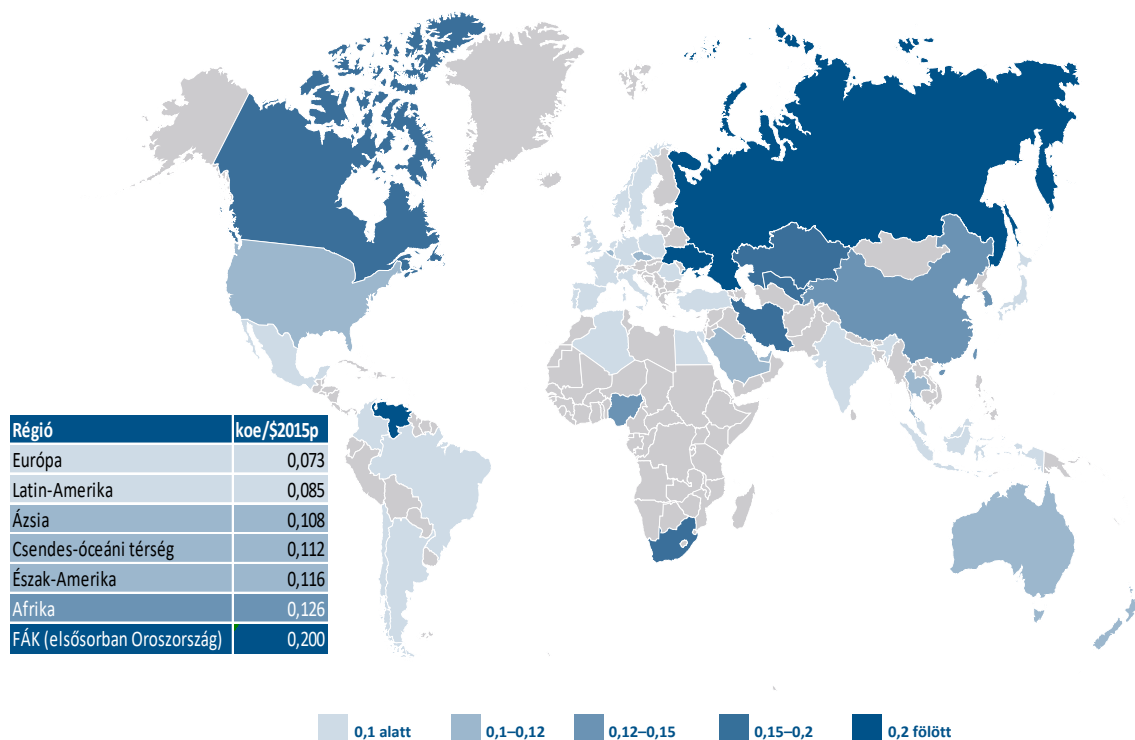
01 Az energiahatékonyság fontos része annak az uniós törekvésnek, hogy az Unió 2050-re karbonsemlegessé váljon. Ezt a törekvést tükrözi a Bizottság európai zöld megállapodása és az „Irány az 55%!” kezdeményezések. Energiahatékonyságról akkor beszélhetünk, ha a befektetett energiához képest javul a kimenő energia aránya, vagyis ugyanazt az outputot kevesebb energiával sikerült elérni, illetve ugyanazzal az energiabevittel több lett az output.

02 Az energiahatékonyság javítása segít csökkenteni a gazdaság energiaintenzitását, azaz a bruttó belföldi energiafogyasztás arányát a bruttó hazai termékhez (GDP) képest. Az energiaintenzitás olyan strukturális gazdasági változások révén is csökken, mint például a feldolgozóiparról a szolgáltatási ágazatra való áttérés.

03 Európában az egy főre jutó energiafogyasztás ugyan viszonylag magas, ám az Energia Világtanács szerint Európa az a régió, ahol a vásárlóerő-paritáson számított GDP egy egységére vetítve a primerenergia-intenzitás a legalacsonyabb¹. Más szóval Európa viszonylag hatékonyan alakítja át az energiát bruttó hazai terméké. Az egyes országok és régiók 2019. évi energiaintenzitása az **1. ábrán** látható.

¹ Energia Világtanács, *Energy efficiency: A straight path towards energy sustainability*, 2016.

1. ábra. Energiaintenzitás 2019-ben

Forrás: *Global Energy Statistical Yearbook 2020*, Enerdata.

04 Noha már tapasztalható javulás, a Nemzetközi Energiaügynökség becslése szerint 2017 és 2030 között évente legalább 2,5%-kal lehetne csökkenteni az energiaintenzitást Európában². Az Európai Bizottság becslése szerint a végsőenergia-fogyasztás 2030-ig történő csökkentésének gazdasági potenciálja a kereskedelmi ágazat esetében 16%, az ipar esetében pedig 23,5% a szabályozás nélküli helyzethez képest³.

05 Az Unió célokat tűzött ki az energiahatékonyság javítására, vagyis 2020-ig 20%-kal, 2030-ig 32,5%-kal csökkentenén a végsőenergia-fogyasztást a 2007-es referenciaforgatókönyvben ezekre az évekre előrejelzett energiafogyasztáshoz képest, a PRIMES-modell alapján⁴. Az Európai Bizottság becslése szerint a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra vonatkozó meglévő uniós célkitűzések 2030-ra együttesen

² IEA, *Annual average change in energy intensity by region and scenario*, 1990–2030.

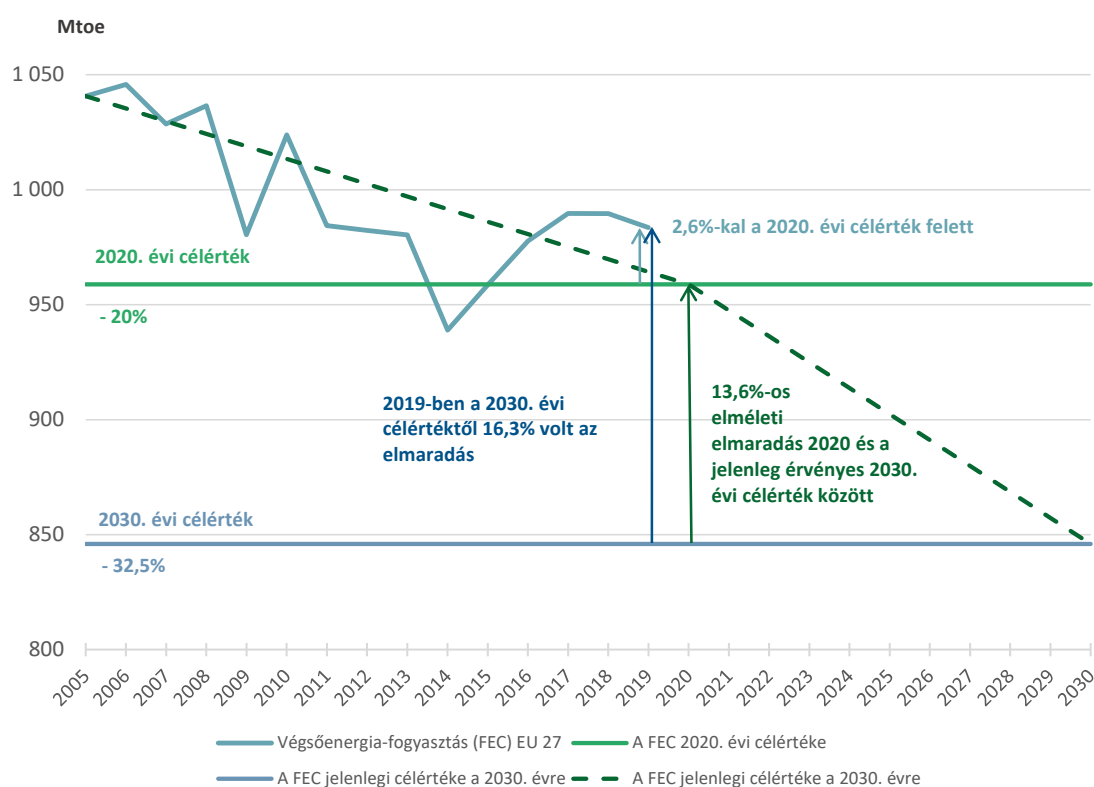
³ Az Európai Bizottság *Technical assistance services to assess the energy savings potentials at national and European level, Summary of EU results*sc. tanulmánya, 1. táblázat, 2021.február.

⁴ Európai Bizottság (2008), *EU-27 Energy baseline scenario* - 2007.évi aktualizálás.

mintegy 45%-kal fogják csökkenteni az uniós kibocsátásokat⁵. A klímasemlegesség elérését célzó keret jegyében a Bizottság legutóbb az energiahatékonyság további javítását javasolta, vagyis hogy 2030-ig a 2007-es referencia-forgatókönyvhöz képest 36%-kal csökkenjen a végsőenergia-fogyasztás⁶.

06 A Bizottság elemzi a tagállamok összesített előrehaladását az Unió 2020-as és 2030-as célkitűzéseinek megvalósítása terén. Az elért eredmények legutóbbi bizottsági értékelése szerint az Unió végsőenergia-fogyasztása 2019-ben 2,6%-kal meghaladta az EU-27-hez igazított 2020-as célértéket (lásd: **2. ábra**)⁷.

2. ábra. Az Unió energiahatékonysági kötelezettségvállalásainak teljesítése terén elért eredmények

Forrás: Európai Számvevőszék, a DG ENER adatai alapján, 2020.

⁵ Európai Parlament, *European policies on climate and energy towards 2020, 2030 and 2050*, IPOL_BRI(2019)631047.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács irányelvjavaslata az energiahatékonyságról (átdolgozás), COM(2021) 558 final, 2021.7.14.

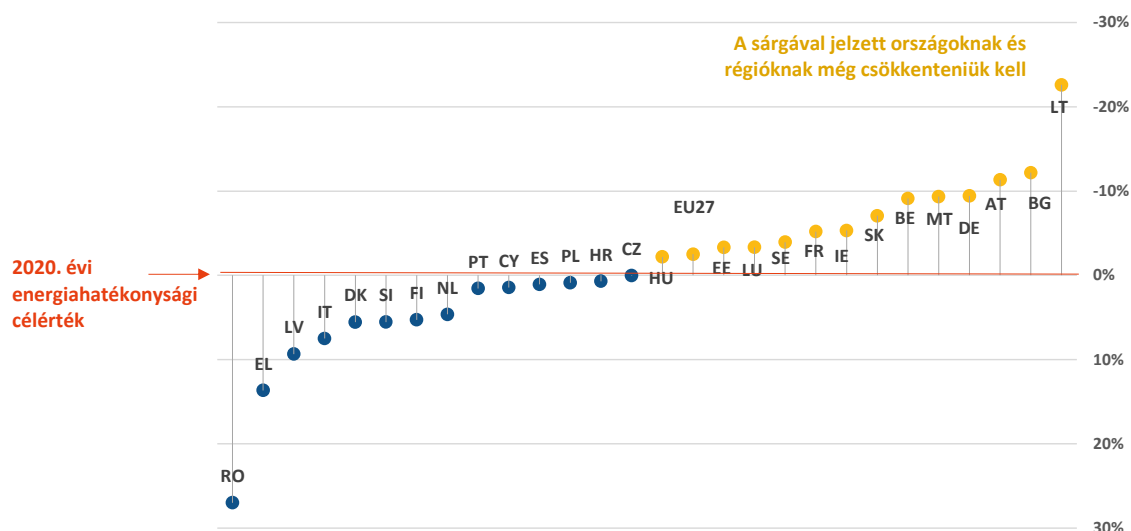
⁷ Jelentés az energiaunió 2021. évi helyzetéről – Hozzájárulás az európai zöld megállapodáshoz és az uniós helyreállításhoz, 13. o., COM(2021) 950 final.

07 A tagállamok egyéni célokat tűztek ki energiafogyasztásuk vagy energiaintenzitásuk csökkentésére. A tagállamok a nemzeti célértékeket gazdasági és strukturális megfontolások figyelembevételével határozzák meg, hozzájárulva az általános uniós energiahatékonysági célérték eléréséhez.

08 Belgium, Bulgária, Németország, Észtország, Franciaország, Litvánia, Ausztria és Svédország 2014 óta bírt fogyasztás-csökkentési célértékkel. A többi tagállamnak a célértékek elérése érdekében szinten kellett volna tartania vagy korlátoznia kellett volna a fogyasztás növekedését.

09 Amint a **3. ábra** mutatja, 2019-ben, a Covid19 beköszönte előtt a 27 tagállam közül 13 (sárgával jelölt) tagállam túllépte a 2020. évre kitűzött indikatív célértéket, mindazon tagállamok is, amelyek rendelkeztek energiafogyasztás csökkentési célértékkel.

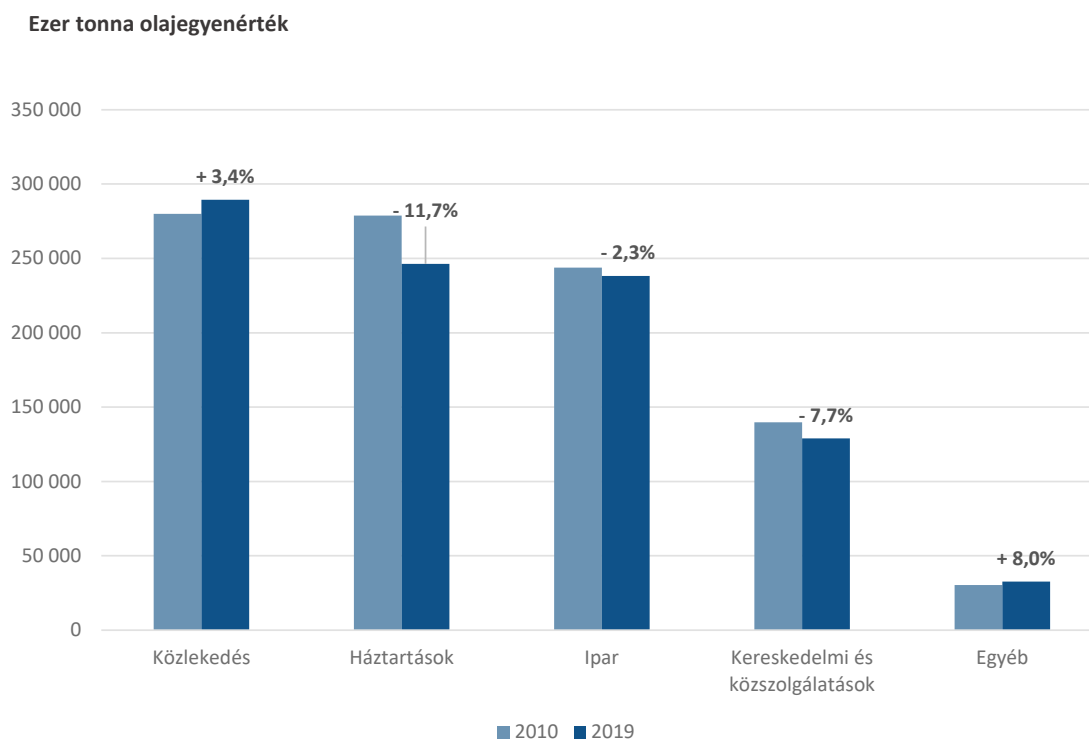
3. ábra. A 2019. évi végsőenergia-fogyasztás a 2020. évi célértékhez képest

Forrás: Európai Számvevőszék, a DG ENER adatai alapján, 2021.

10 A gazdaság különböző ágazatai várhatóan eltérő mértékben járulnak hozzá a teljes energiafogyasztás csökkentéséhez. A **4. ábra** bemutatja, hogy az egyes ágazatok milyen mértékben járulnak hozzá az uniós energiafogyasztás 2019. évi csökkenéséhez a 2010-es szinthez viszonyítva. 2019-ben az EU-27-ben továbbra is az ipar jelentette a végsőenergia-felhasználás harmadik legnagyobb kategóriáját, 26%-os részesedéssel.

4. ábra. Az EU-27 2019. évi energiafogyasztása ágazatonként, 2010-hez képest

Forrás: Európai Számvevőszék, az Eurostat adatai és a Közös Kutatóközpont „Energy Consumption and Energy Efficiency trends in the EU-28, 2000–2018” című jelentése alapján.

11 A vállalkozások a fenti ágazatok bármelyikéhez tartozhatnak, a háztartások kivételével. A Bizottság meghatározása szerint vállalkozás bármely gazdasági tevékenységet folytató jogalany, annak jogi formájától függetlenül⁸. A jelentésben végig ezt a meghatározást alkalmazzuk.

12 Az energiahatékonyság területén a legfontosabb jogi eszköz az energiahatékonysági irányelv⁹. Az irányelv előírja, hogy a tagállamok hozzanak intézkedéseket nemzeti energiahatékonysági céljaik elérésére, hozzájárulva az uniós cél megvalósításához. A tagállamok a nemzeti energiahatékonysági cselekvési

⁸ A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló 2003/361/EK bizottsági ajánlás mellékletének 1. cikke (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 2012/27/EU irányelve az energiahatékonyságról (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

terveikben részletezik, hogy milyen intézkedésekre kerüljön sor az energiaellátást, -átvitelt és -elosztást, valamint az energia-végfelhasználói ágazatokat illetően¹⁰.

13 A tagállamoknak nemzeti energiahatékonysági cselekvési terveket (NEEAP) kell készíteniük és benyújtaniuk: ezek stratégiai dokumentumok, amelyek koherens megközelítést határoznak meg az energiahatékonyság nemzeti szintű javítása érdekében. Ezek a tervek intézkedéseket javasolnak és ezek kapcsán indikatív igényeket jelölnek meg a – többek között uniós forrásokból érkező – finanszírozásra nézve¹¹. A tagállamok a NEEAP-terveikkel összhangban néha jelentős nemzeti finanszírozással támogatják a javasolt intézkedéseket.

14 Amellett, hogy az energiahatékonyságról szóló irányelvvel és az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló rendelettel¹² összhangban célokat tűz ki az uniós energiafogyasztás csökkentésére és nyomon követi azok elérését, az Unió további finanszírozási mechanizmusok – például kohéziós politikai alapok vagy kutatási és innovációs alapok – révén támogatja a vállalkozások energiahatékonyságának javítását. Értékelésünk szerint a tervezett uniós finanszírozás összesen mintegy 3,8 milliárd euróra rúgott.

15 Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap fordítja a legnagyobb összeget a vállalkozások energiahatékonyságára, vagyis a 2014 és 2020 közötti időszakra a tervek szerint 2,4 milliárd eurót, a 3,8 milliárd euró mintegy 60%-át. A kohéziós politikai alapok többsége (93%) az ERFA-n, a fennmaradó rész pedig a Kohéziós Alapon keresztül jut el a kedvezményezettekhez.

A Bizottság és a tagállamok szerepe

16 A Bizottság (az Energiaügyi Főigazgatóság) dolgozza ki és hajtja végre az Unió energiapolitikáját: az energiahatékonyság ösztönzésére szolgáló javaslatokat fogalmaz meg, felügyeli az irányelvek végrehajtását és nyomon követi a tagállamok által az energetikai célok felé tett előrehaladást.

¹⁰ A Bizottság 2013/242/EU végrehajtási határozata a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervekhez vonatkozó minta létrehozásáról (HL L 141, 2013.5.28., 48. o.).

¹¹ SWD(2013) 180 final, 3.1.9. szakasz.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

17 A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság és a tagállamok együttesen irányítják az Európai Regionális Fejlesztési Alapot és a Kohéziós Alapot. Ebből következően a főigazgatóság a tagállamokkal együtt felel a kiadások hatékonyságáért és eredményességéért.

18 A gyakorlatban a tagállamok partnerségi megállapodásokat és operatív programokat dolgoznak ki, és irányító hatóságokat jelölnek ki az operatív programok irányítására és végrehajtására. Az operatív programok meghatározzák a prioritásokat és a megfelelő finanszírozást, a nemzeti allokáció erejéig.

19 Az energiahatékonysági beruházási prioritás keretében nyújtott támogatás jellegének meghatározásánál a NEEAP-tervek prioritásai jelentik az alapot¹³. Az irányító hatóságok az operatív programok keretében vissza nem térítendő támogatás vagy pénzügyi eszközök (pl. kölcsönök) formájában folyósíthatnak pénzügyi támogatást.

20 A Bizottság a pénzügyi időszak kezdetén jóváhagyja a tagállamok által elkészített operatív programokat, és ezek végrehajtását monitoringbizottságokban való részvétellel és az éves végrehajtási jelentések felülvizsgálatával követi nyomon. Végül értékelnie kell a finanszírozás révén elért eredményeket.

¹³ Európai Bizottság. *Thematic guidance fiche for desk officers – Energy efficiency investments*, 2014, 2.1. 222szakasz.

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

21 Az Unió a közelmúltban megállapodott az éghajlatváltozással kapcsolatos törekvéseinek fokozásáról. Miután a közelmúltban készült jelentéseinkben áttekintettük a nagy, energiaigényes iparágakban¹⁴, az épületekben¹⁵ és termékekben¹⁶ alkalmazott energiahatékonysági intézkedéseket, úgy döntöttünk, hogy elemzésünket kiegészítjük a vállalkozásoknál zajló energiahatékonysági beruházások támogatásának vizsgálatával, amely uniós támogatás fő csatornája az ERFA és a Kohéziós Alap.

22 Célunk az volt, hogy az uniós társfinanszírozású energiahatékonysági projektekre vonatkozó adatokat hozzáférhetőbbé tegyük az érdekelt felek számára, és azok alapján új elemzési tanulságokkal szolgáljunk.

23 A fő ellenőrzési kérdés a következő volt:

„Megfelelőek voltak-e az uniós kohéziós politikai alapokból a vállalkozások energiahatékonyságára fordított kiadások?”

24 Az ellenőrzés e fő kérdésének megválaszolásához az alábbi alkérdéseket válaszoltuk meg:

- a) Értékelte a Bizottság és a tagállamok, hogy a lehető legmegfelelőbb volt-e az uniós források felhasználása az energiahatékonysági célkitűzések figyelembevételével?
- b) A tagállamok hatékony projektek kiválasztását lehetővé tevő eljárásokat alkalmaztak?

¹⁴ 18/2020. sz. különjelentés: „Az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere: célzottabbá kell tenni a kibocsátási egységek térítésmentes kiosztását”

¹⁵ 21/2012. sz. különjelentés: „Az energiahatékonyságot célzó kohéziós beruházások költséghatékonysága”, valamint 11/2020. sz. különjelentés: „Az épületek energiahatékonysága: továbbra is jobban kell összpontosítani a költséghatékonyságra”.

¹⁶ 1/2020. sz. különjelentés: „A környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés terén az uniós fellépések jelentősen hozzájárulnak az energiahatékonyság javításához, ugyanakkor komoly késedelmek és gyakori szabálytalanságok is jellemzik őket”.

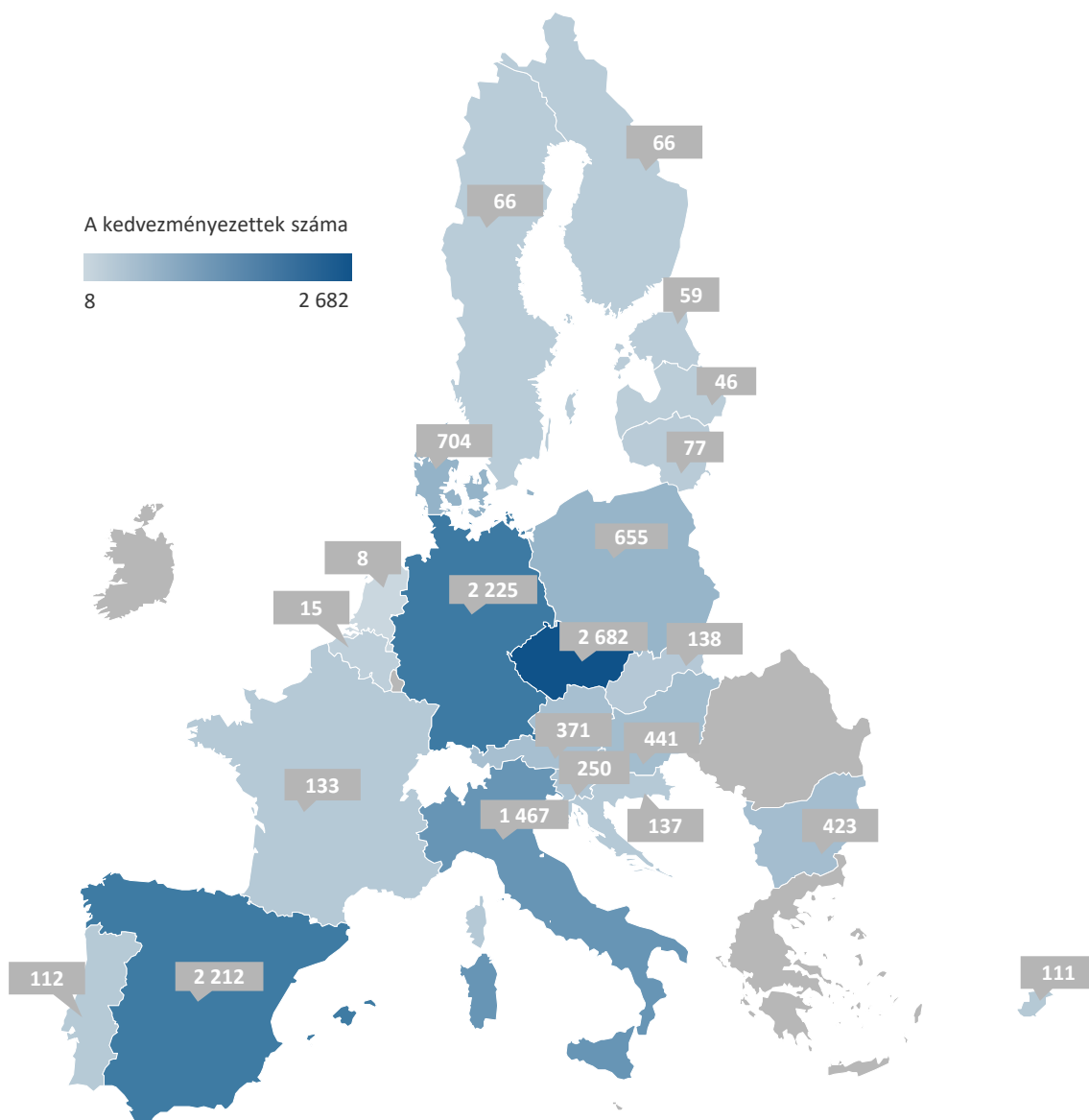
- c) A projektek eredményei a vállalkozások energiahatékonyságának javulásáról tanúskodnak?

25 Ellenőrzésünk középpontjában az EU-27 országaiban a 2014–2020-as programozási időszakban a vállalkozásokra irányuló, uniós társfinanszírozású energiahatékonysági beruházások hatékonysága és eredményessége állt.

26 Értékeltek mind a Bizottság, mind a tagállamok munkáját, különösen azt, hogy miként tervezték meg és használták fel az ERFA-t és a Kohéziós Alapot energiahatékonysági célkitűzésekre, a hatékony és eredményes projekteket segítve. Végezetül értékeltük a monitoringkeretet és a társfinanszírozott projektek tényleges eredményeit.

27 A tagállamoktól származó információk alapján egy több mint 12 000 energiahatékonyságra irányuló projektből álló listát állítottunk össze (2020. október végi állapot). Ezek a vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott projektek 22 tagállamban, 83 operatív program keretében valósulnak meg. Az egyes tagállamokban megvalósult projektek számán alapuló koncentrációkat az **5. ábra** mutatja. Az **I. melléklet** áttekintést nyújt a hatóságoktól kapott projektinformációkról.

5. ábra. A projektek tagállam szerinti megoszlása

A szürke színnel feltüntetett országok nem terveztek be forrásokat, illetve nem választottak ki energiahatékonysági projekteket.

Forrás: Európai Számvevőszék, az irányító hatóságoktól kapott projektinformációk alapján.

28 A hatóságok által benyújtott rövid leírás alapján megállapítottuk, hogy a projektek legalább 18%-a (ami a kiválasztott források legalább 11%-ának felelt meg) valójában nem energiahatékonysági projekt.

29 A projektlistából kiválasztottuk a befejezett projekteket (körülbelül 5000). Ez utóbbiak közül pénzegység alapú mintavétel segítségével egy 198 projektből álló statisztikai mintát választottunk ki, hogy elemezzük a kapott pénzügyi támogatást, valamint annak a projekt hatóköréhez és eredményeihez való hozzájárulását.

31 E projektek mellett a mintában 29 olyan más típusú projekt (15%) szerepelt, amelyet nem lehetett energiahatékonysági projektnak tekinteni, és ezek közül 12 volt megújuló energiával kapcsolatos.

32 A kiválasztott energiahatékonysági beruházási projektek esetében a projektdokumentumok áttekintésével és a kedvezményezettek körében végzett felmérésünkre adott válaszok révén értékeltük az energiamegtakarítást és annak hatékonyságát. A felmérést a mintában szereplő valamennyi kedvezményezettnek megküldtük. A kérdésekkel további információkat igyekszünk szerezni a beruházásról (ütemezés, mennyiben alkalmaztak pénzügyi teljesítménymutatókat, milyen volt a beruházások élettartama és milyen energiamegtakarítást sikerült elérni), a felhasznált energiaforrásról és annak költségéről, valamint arról, hogy a kedvezményezettek véleménye szerint az uniós források hasznosak-e projektjeik szempontjából. A 163 energiahatékonysági projekt közül 142-től (87%) kaptunk választ.

33 Nem vizsgáltuk a kizárólag pénzügyi eszközök útján finanszírozott projekteket, sem a támogathatósággal, a jogszerűséggel és a szabályszerűséggel kapcsolatos kérdéseket, így a támogatási intenzitásra vonatkozó szabályok betartását sem.

Észrevételek

Az uniós finanszírozás nem kapcsolódik egyértelműen a vállalkozások igényeihez

34 Értékeljük, hogy az uniós forrásokkal kapcsolatos tervezés megfelelőnek volt-e tekinthető az energiahatékonysági célkitűzések fényében. Megítélésünk szerint a megbízható tervezést a következők jellemzik:

- a) a Bizottság azonosítja az energiahatékonysági potenciált és ellenőrzi a vállalkozások közfinanszírozási igényeinek indokoltságát, mielőtt meghatározná a vállalkozások energiahatékonysági prioritását;
- b) az operatív programokból származó finanszírozás összhangban van a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervekben meghatározott célkitűzésekkel;
- c) ösztönzi a különböző operatív programok széles körű alkalmazását;
- d) a hatóságok meg tudják indokolni, hogy a választott finanszírozási eszköz költséghatékony módját jelentette az energiahatékonysági célkitűzések elérésének.

A Bizottság nem állapította meg, hogy szükség van-e uniós forrásokra

35 Értékeljük, hogy a Bizottság milyen munkát végzett az „energiahatékonyság a vállalkozásoknál” beruházási prioritás meghatározása előtt. Áttekintettük a Bizottság által használt modellezési eszközök (PRIMES modell), valamint az ERFA és a Kohéziós Alap 2014–2020-as időszakra vonatkozó hatásvizsgálatának eredményeit. Igyekeztünk azonosítani a vállalkozásoknak a tervezett kiadási keret által érintett potenciális és közfinanszírozási igényeire vonatkozó adatokat.

36 A modellezési eszközök szolgáltatott adatokat az energiafogyasztásról és az energiamegtakarítási potenciálról az egyes tevékenységi ágazatok (pl. épületek, közlekedés, ipar) tekintetében, de külön a vállalkozásokra nézve nem. Tekintve, hogy a tagállamok egy olyan közös európai osztályozási rendszer használatával gyűjtenek ágazati statisztikai adatokat, amely az egyes ágazatokon belül nem azonosítja a vállalkozásokat, nehéz a vállalkozásokról konkrét adatokat szerezni.

37 Az ERFA és a Kohéziós Alap hatásvizsgálata általánosabb szinten mozgott, mivel a javasolt finanszírozási prioritások helyett magasabb szinten foglalkozott a tematikus célkitűzésekkel. Nem foglalkozott a vállalkozások potenciális energiahatékonyság-javulásával, és nem állapította meg, hogy melyek a vállalkozások konkrét közfinanszírozási igényei e tekintetben.

38 A kohéziós politikai alapokról szóló rendeletek javaslata szerint az ERFA és a Kohéziós Alap támogassa valamennyi vállalkozást, nem csak egyes ágazatokat, „a vállalkozásokban az energiahatékonyság és a megújuló energia használatának elősegítése;” beruházási prioritáson keresztül.

39 Az ERFA és a Kohéziós Alap hatásvizsgálata nem becsülte meg ezeknek az alapoknak az energiahatékonysági célkitűzésekhez való hozzájárulását¹⁷, sem az e vállalkozásokba beruházott források várható teljesítményét.

A legtöbb tagállam meghatározott a vállalkozások energiahatékonyságával kapcsolatos célkitűzéseket, de ezek nem feltétlenül kapcsolódtak a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervek célkitűzéseikhez

40 Annak meghatározásához, hogy a vállalkozások energiahatékonyságához kell-e – többek között uniós – pénzügyi támogatást nyújtani, és ha igen, milyen, a nemzeti energiahatékonysági cselekvési terveknek kell alapul szolgálniuk. Közforrásból különösen azokat a területeket kell finanszírozni, ahol hiányosságok tapasztalhatók a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervek célkitűzéseinek megvalósításában, és erős koherenciát kell kialakítani az energiahatékonyságra vonatkozó stratégiai dokumentumok és az ERFA/KA stratégiai dokumentumai (partnerségi megállapodás és operatív program) között¹⁸.

41 A mintánkban szereplő tagállamok a nemzeti vagy regionális operatív programjaikban „egyedi célkitűzéseket” határoztak meg (a mintában szereplő programokra nézve lásd: **1. háttérmagyarázat**). A legtöbb programban (73%) szerepelnek a vállalkozások energiahatékonyságához közvetlenül kapcsolódó célkitűzések, míg más programokban (15%) van egy egyenértékűnek tekinthető

¹⁷ A Bizottság szolgálati munkadokumentuma, SEC(2011) 1138 final, 2011.10.6.

¹⁸ *Thematic guidance fiche for desk officers – Energy efficiency investments*, 2014.

„egyedi célkitűzés”: a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése. A programok 12%-ánál a célkitűzések jelentősen eltérnek a vállalkozások energiahatékonyságának fogalmától.

1. háttérmagyarázat

Az operatív programok „egyedi célkitűzései”: néhány példa

Energiahatékonysági célkitűzések

- Az energiahatékonyság javítása a vállalkozásoknál (egyres programok Dániában, Spanyolországban, Lengyelországban, Portugáliában és Svédországban).
- Az energiahatékonyság javítása és a megújuló energia használatának fokozása az üzleti szférában vagy a vállalkozásoknál (Csehország, Németország, Olaszország, Magyarország).
- A vállalkozások energiamegtakarításának növelése (Németország, Ciprus, Lettország).
- Az energiahatékonyság évi 5%-os növelése (Ausztria).
- A gazdaság (Bulgária) vagy az ipari üzemek (Litvánia) energiaintenzitásának csökkentése.

CO₂-csökkentési célkitűzések

- A vállalkozások szén-dioxid-kibocsátásának csökkentése (Németország, Svédország).

A vállalkozások energiahatékonyságához nem kapcsolódó egyéb célkitűzések

- A több mint 30 000 lakosú városok energiafogyasztásának csökkentése (Dánia).
- Az innovációk nagyobb aránya (Hollandia, Lengyelország).
- A kkv-k nemzetközi versenyképességének növelése (Szlovénia).

42 Az ellenőrzés által érintett tagállamokban a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervek különböző tevékenységi ágazatokra vonatkozóan határoztak meg energiahatékonysági intézkedéseket. Ezek között nem szerepel a vállalkozások potenciáljának és igényeinek konkrét elemzése (ezt az energiahatékonysági irányelv nem írja elő). Amint arról a Számvevőszék 11/2020. sz. különjelentésében¹⁹ beszámoltunk, ütemezési okokból a 2014–2020-as operatív programok kialakításakor nem lehetett megfelelően figyelembe venni a tagállamok által a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervekben azonosított szükségleteket.

43 A prioritások általánosabb, uniós szintű meghatározása lehetővé tette a tagállamok számára, hogy a támogatást sajátos szükségleteikhez igazítsák. Az általunk megvizsgált 17 tagállam többségében a vállalkozások energiahatékonyságára vonatkozóan az operatív programokban szereplő beruházási prioritás mégsem kapcsolódott egyértelműen a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervekben szereplő igényfelméréshez.

44 Kivételképpen Bulgária és Szlovénia a programjaiban konkrétan bekapcsolta a vállalkozások energiahatékonyságára vonatkozó célkitűzést a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervébe, míg Spanyolország, Franciaország, Olaszország és Ciprus (ezen országok hét programjában) bevezette azt a követelményt, hogy a projektek legyenek összhangban a nemzeti vagy regionális stratégiákkal.

45 Az új programozási időszakot illetően a közös rendelkezésekről szóló rendelet²⁰ kifejezetten előírja, hogy a Bizottság a operatív programok jóváhagyásakor vegye figyelembe a – 2021-ben a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervek helyébe lépő – integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekben azonosított kihívásokat.

¹⁹ Európai Számvevőszék, [11/2020. sz. különjelentés](#), „Az épületek energiahatékonysága: továbbra is jobban kell összpontosítani a költséghatékonyságra”.

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról ([HL L 231., 2021.6.30., 159. o.](#)).

Az elmúlt években csökkent a tervezett támogatás, és a források többsége néhány tagállamban összpontosul

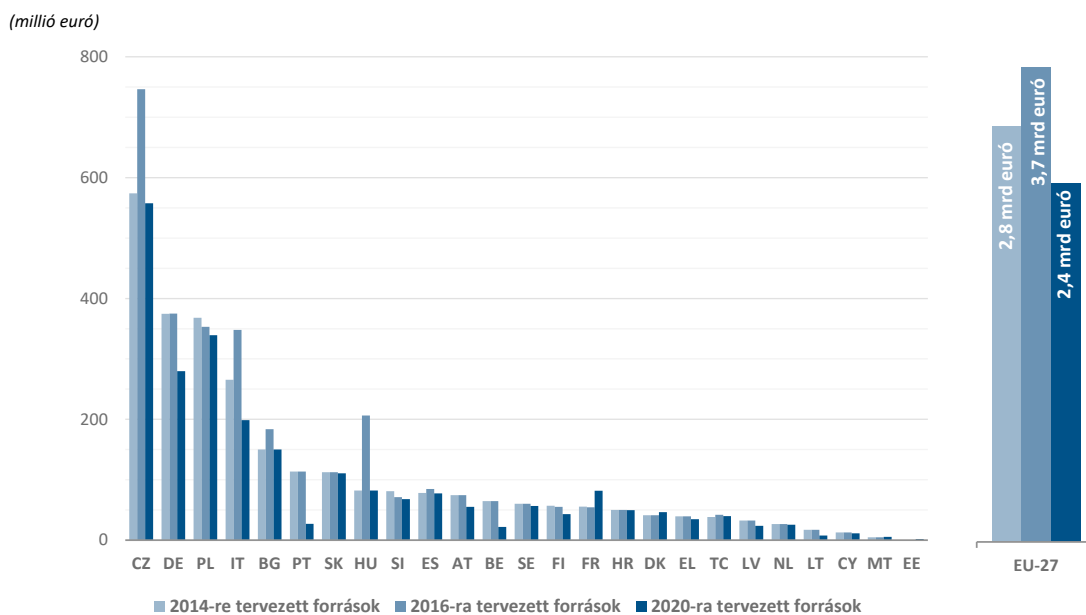
46 A 2014–2020-as időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet²¹ prioritásként kezeli a növekedést elősegítő kiadásokat, az energiahatékonyság területén is. Amikor a tagállamok úgy döntenek, hogy pénzügyileg támogatják a vállalkozások energiahatékonyságát, a finanszírozást az azonosított szükségletekhez kell igazítaniuk, hogy a lehető legjobban kihasználják az uniós kiadási keretből származó forrásokat.

47 Amint megállapítottuk, 24 tagállam irányzott elő forrásokat 110 operatív program keretében a vállalkozások energiahatékonyságára (2020 eleji helyzet); ezek közül hét volt területi együttműködési program.

48 Az erre az időszakra összesen elkülönített összeg eredetileg 2,8 milliárd eurót tett ki. A tagállamok ezt az összeget 2016-ra 3,2 milliárd euróra emelték, majd 2020-ban 2,4 milliárd euróra csökkentették. Ezeket a változásokat a **7. ábra** mutatja be.

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20, 320. o.).

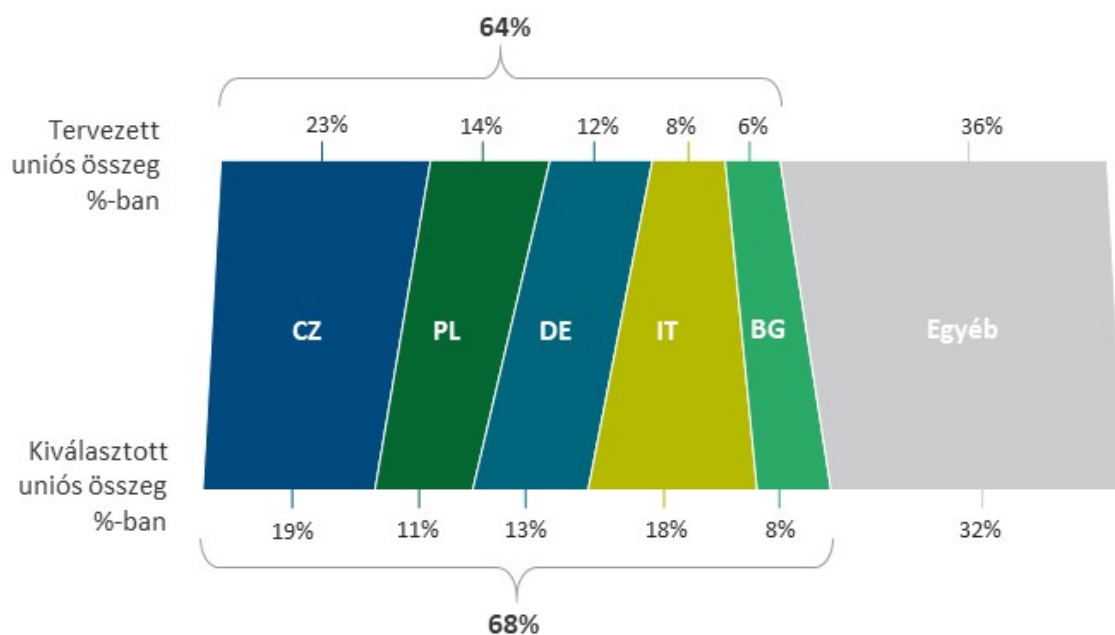
7. ábra. A vállalkozások energiahatékonyságára előírányzott ERFA/KA-összegek idővel csökkentek (EU-27)

Forrás: Európai Számvevőszék, a tagállami és területi együttműködési programokból származó SFC- (az Európai Unió strukturális alapjainak kommunikációs rendszere) adatok alapján.

49 Öt tagállamból (EU-27) származott a vállalkozások energiahatékonysági előírányzatainak 64%-a. Ezek a tagállamok ideiglenesen az összes forrás 68%-át kitevő projekteket választottak ki. A részleteket a **8. ábra** mutatja be.

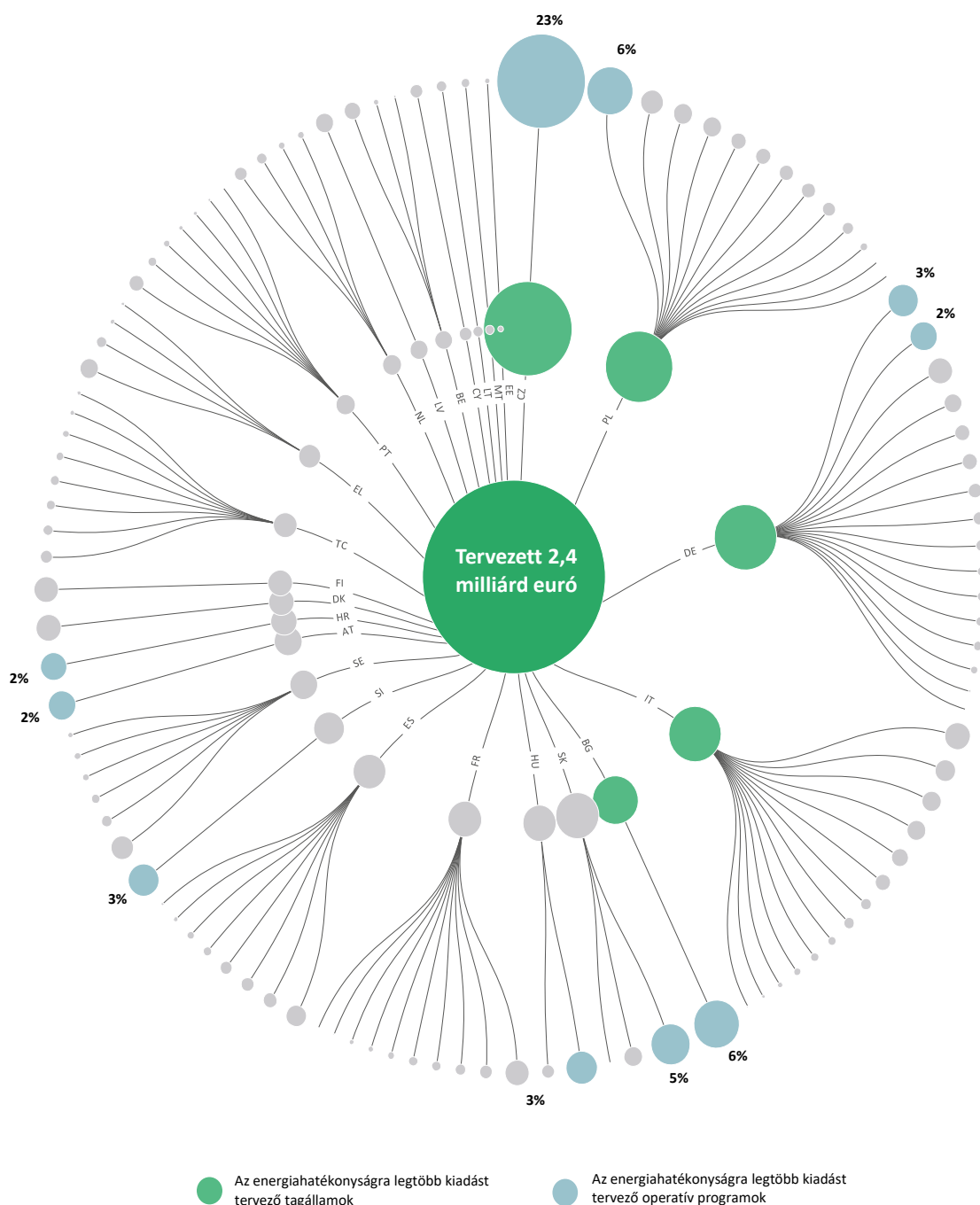
8. ábra. ERFA/KA: A vállalkozások energiahatékonyására előirányzott és kiválasztott összegek (EU-27)

Forrás: Európai Számvevőszék, 2020. év végi, az Infoview (DG REGIO) 2021. áprilisi adataiból kinyert SFC-adatok alapján.

50 Tíz operatív program tette ki a 110 OP keretében a vállalkozások energiahatékonyására előirányzott összes forrás 55%-át (lásd: [9. ábra](#)), illetve a kiválasztott műveletekre szánt források 49%-át. A vállalkozások energiahatékonyására szánt források fennmaradó része a többi 100 operatív program között oszlik meg: a legtöbb előirányzat összege igen szerény, vagyis az EU-27-ben a vállalkozások energiahatékonyására elkülönített összes előirányzat legfeljebb 2%-a.

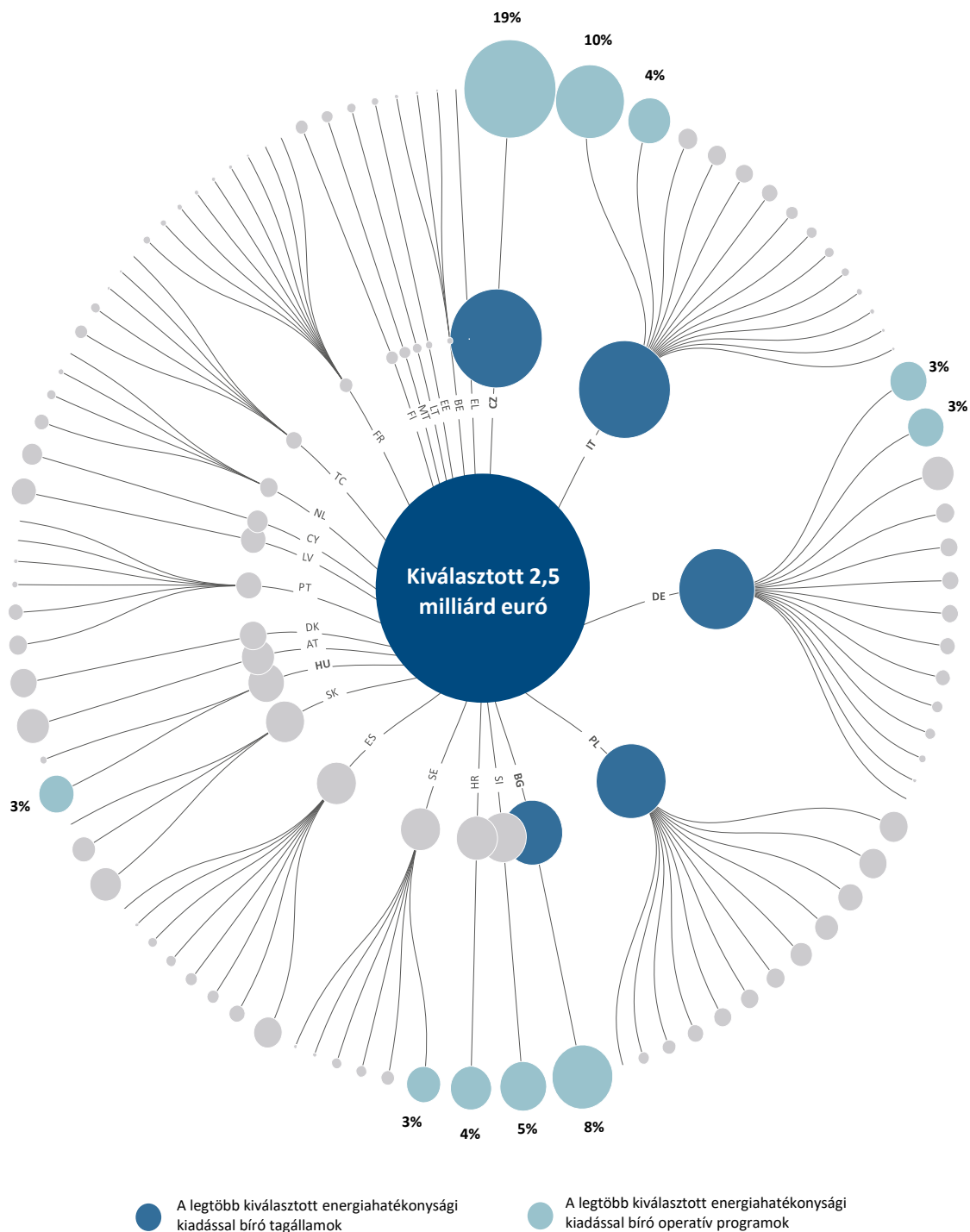
9. ábra. Az előirányzott források megoszlása tagállamok és programok szerint (EU-27)

Forrás: Európai Számvevőszék, 2020. év végi pénzügyi SFC-adatok alapján.

51 2020 végéig a Bizottságnak benyújtott tagállami adatok szerint az operatív programok teljes mértékben kiutalták a vállalkozások energiahatékonyságára tervezett forrásokat (a tervezett források 105%-a). A vállalkozások energiahatékonyságára előirányzott összegek nagysága szerint legnagyobbnak minősülő 10 operatív program átlagosan a tervezettnél több (110%), illetve a 100 többi operatív programhoz képest is több műveletet választott ki. Ez utóbbiak a tervezett források átlagosan legfeljebb 85%-a erejéig választottak ki műveleteket. Azt, hogy a kiválasztott műveletek milyen arányban részesednek a forrásokból, a **10. ábra** ábrázolja.

10. ábra. A kiválasztott műveletekre fordított források megoszlása tagállamok és programok szerint (EU-27)

Forrás: Európai Számvevőszék, 2020. év végi pénzügyi SFC-adatok alapján.

Az operatív programok főként vissza nem térítendő támogatást nyújtottak, és nem indokolták ezt a választást

52 Az irányító hatóságoknak meg kell indokolniuk, hogy a szakpolitikai célkitűzések hatékony eléréséhez miért az adott finanszírozási eszközöket ítélték megfelelőnek. Megvizsgáltuk, hogy az operatív programokban szerepeltek-e indoklások, és hogy a finanszírozási eszközök hogyan álltak össze.

53 A 2014–2020-as közös rendelkezésekről szóló rendelet értelmében a hatóságoknak előzetes értékelést kell végezniük, mielőtt úgy döntenének, hogy az uniós forrásokat pénzügyi eszközök útján folyósítják. Vissza nem térítendő támogatás igénybe vételéhez az eszköz megválasztását nem kell megindokolni. Néhány esetben a hatóságok válaszukban kifejtették, hogy az előzetes értékelések tanúsága szerint a kedvezményezett nem érdeklődött a hitelek iránt, de a hatóságok az operatív programokban nem indokolták meg a finanszírozási eszközök kiválasztását. A 2021–2027-es közös rendelkezésekről szóló rendelet előírja ezt az indokolást²².

54 A pénzügyi eszközök alkalmazása mértékének elemzéséhez az irányító hatóságoktól megkértük az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból ilyen eszközökön keresztül nyújtott támogatás végső kedvezményezettjeinek listáját. Elemeztük azt is, hogy milyen a hitelek aránya az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból nyújtott támogatásokon belül.

55 Bár számszerűsítést erről nem adott, a Bizottság a program kezdetén úgy ítélte meg, hogy az uniós alapoknak a lehető legtöbb magánberuházást a lehető legkevesebb köztámogatással kell bevonniuk, és hogy a pénzügyi eszközöknek a várhatóan pénzügyileg életképes beruházásokat kell támogatniuk, míg a vissza nem térítendő támogatások révén elsősorban a vállalkozások energetikai auditjai vagy innovatív technológiai támogatandók²³.

56 Az ellenőrzés során a Bizottság jelezte, hogy az energiahatékonyság finanszírozásával kapcsolatos tapasztalatai szerint a beruházási döntések meghozatalához gyakran szükséges egy vissza nem térítendő támogatási komponens megléte, akár egy pénzügyi eszköz részeként is.

²² A 2021/1060/EU rendelet 22. cikke (3) bekezdésének b) pontja és d) pontjának vii. bekezdése.

²³ "Thematic guidance fiche for desk officers – Energy efficiency investments, 2014.

57 A legtöbb operatív program kizárólag vissza nem térítendő támogatást ajánlott. Míg sok kedvezményezett (72%) azt válaszolta, hogy a vissza nem térítendő uniós támogatás segített neki a beruházási döntés meghozatalában, több mint felük (63%) azt is jelezte, hogy már korábban megtervezte a beruházást, és az uniós támogatásnak köszönhetően hamarabbra ütemezte azt.

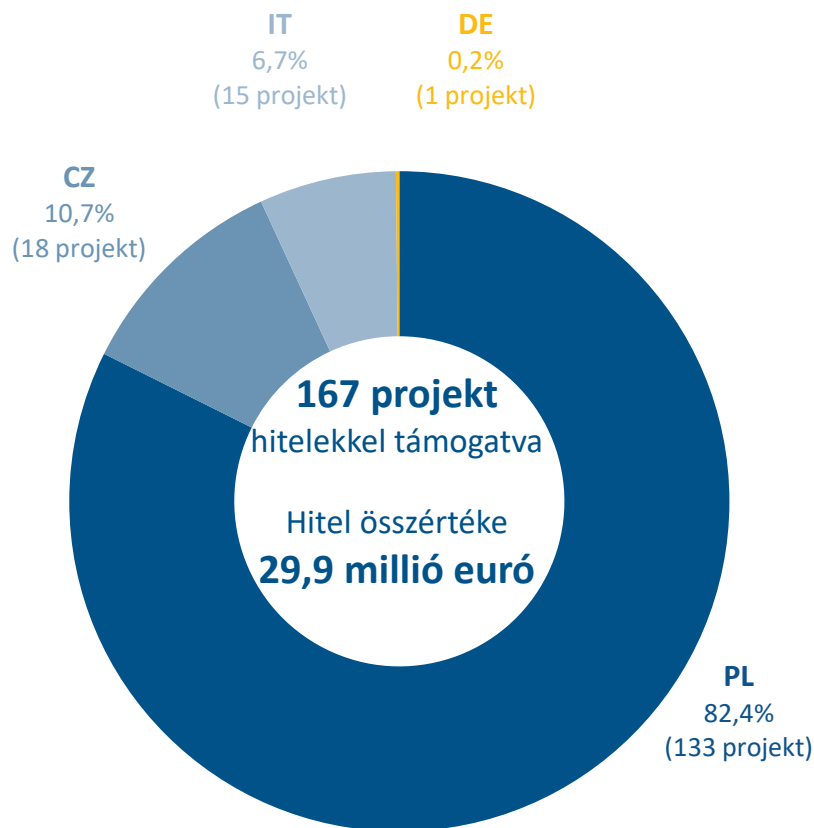
58 Az energiahatékonyság terén megvalósuló innováció, amely azon területek egyike, ahol a Bizottság szükségesnek ítélte a vissza nem térítendő támogatásokat, ritkán szerepelt a kiválasztási kritériumok között (a mintánkban szereplő 41 operatív program közül csak kettőnél) és a projektkiválasztás során igen kevésé járult hozzá az általános pontszámhoz.

59 Más támogatási mechanizmusokat, például visszatérítendő támogatást vagy az ilyen támogatás és a hitel kombinációját ritkábban alkalmazták. A mintánkban szereplő operatív programok közül három OP (két tagállamban) bizonyos teljesítményfeltételekhez kötött visszatérítendő támogatások révén támogatott projekteket.

60 Két tagállamban további nyolc operatív program hitelekkel kombinált támogatásokat vett igénybe. Az adatbázis szerint konkrétan 794 olaszországi és 170 magyarországi projekt támogatása történt ezzel a mechanizmussal. Ez a támogatásban részesülő összes projekt 8%-ának felel meg.

61 Négy másik tagállamban hét operatív program egyes projekteket kizárólag hitelekkel, másokat támogatásokból finanszírozott. Összesen 167, kizárólag hitelek révén finanszírozott projektet azonosítottunk. A hitelek összértéke 30 millió euró volt, ami a kiválasztott műveletekre szánt összes forrás 1%-a. A **11. ábra** mutatja a hitelek országok közötti megoszlását.

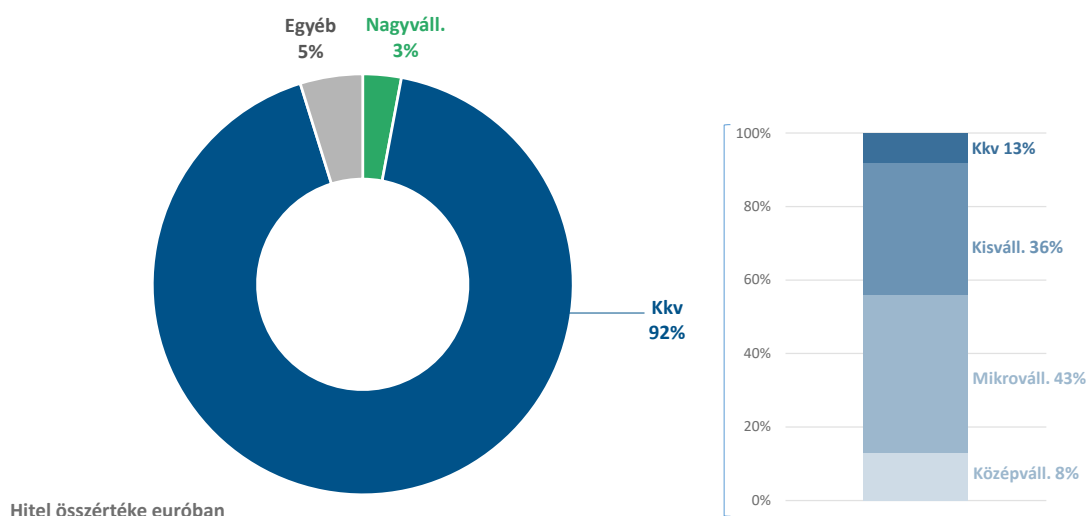
11. ábra. A vállalkozások energiahatékonyságára nyújtott hitelek

Forrás: Európai Számvevőszék, az irányító hatóságok és az Európai Beruházási Bank által megküldött projektlisták alapján.

62 Megállapítottuk, hogy a tisztán hitelekből finanszírozott ERFA-/kohéziós projektek többsége, a teljes hitelösszeg több mint 92%-a kkv-kre irányult. A nagyvállalkozások (az összes hitelkedvezményezett 1%-a) nagyon kevés hitelt vettek fel, és ezek a hitelek az összes nyújtott hitelnek csak kis részét (3%) teszik ki. A részleteket a **12. ábra** mutatja be. Ugyanígy a kkv-k tették ki a támogatásokkal kombinált hitelek kedvezményezettjeinek nagy többségét (91%).

12. ábra. Az ERFA-/kohéziós hitelek fő kedvezményezettjei a kkv-k

Kkv: mikro-, kis- és középvállalkozások együttesen, méretre való tekintet nélkül.

Forrás: Európai Számvevőszék, az irányító hatóságok és az Európai Beruházási Bank által megküldött projektlisták alapján.

63 A projektadatbázisból azt is megállapítottuk, hogy a pénzügyi eszközök felhasználását tervező hat másik operatív program irányító hatóságai 2020 júliusáig, végső adatigénylésünk időpontjáig még nem kötött erre irányuló szerződést. Ezek az operatív programok Bulgáriában, Németországban, Spanyolországban, Horvátországban, Máltán és Szlovákiában találhatók.

64 Végezetül elemeztük a köz- és magánforrások arányát a projektek mintájában és adatbázisában. Megállapítottuk, hogy mind a mintában, mint az adatbázisban az összes támogatható költségnek valamivel több mint fele (52%) származott magánforrásból, a fennmaradó rész pedig közpénzből. A kiválasztott műveletekhez felhasznált közpénzek többsége (86%) az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból származott.

A tagállami eljárások gyakran ösztönözték a hatékonyságot

65 Értékeljük, hogy a kiválasztási eljárások ösztönözték-e az energiahatékonysági projektek hatékonyságát és eredményességét. Munkánk során felülvizsgáltuk és értékeltük a kiválasztási eljárásokat, 163 energiahatékonysági projektből álló minta alapján.

66 Megítélésünk szerint a megbízható kiválasztási eljárás:

- a) az energiahatékonysági beruházási projektek esetében előírja, hogy mind a pályázatban, mind a projekt befejezését követően jelentsék be és validálják az energiamegtakarításokat;
- b) tegye lehetővé, hogy az irányító hatóságok hatékony és eredményes beruházási projekteket tudjanak kiválasztani;
- c) hatékony projektek kiválasztását eredményezze;
- d) kritériumként megfelelő adatokat használjon.

A legtöbb kiválasztási eljárás esetében a pályázatoknak fel kell tüntetniük a várható, rendszerint energetikai audit révén validált energiamegtakarítást

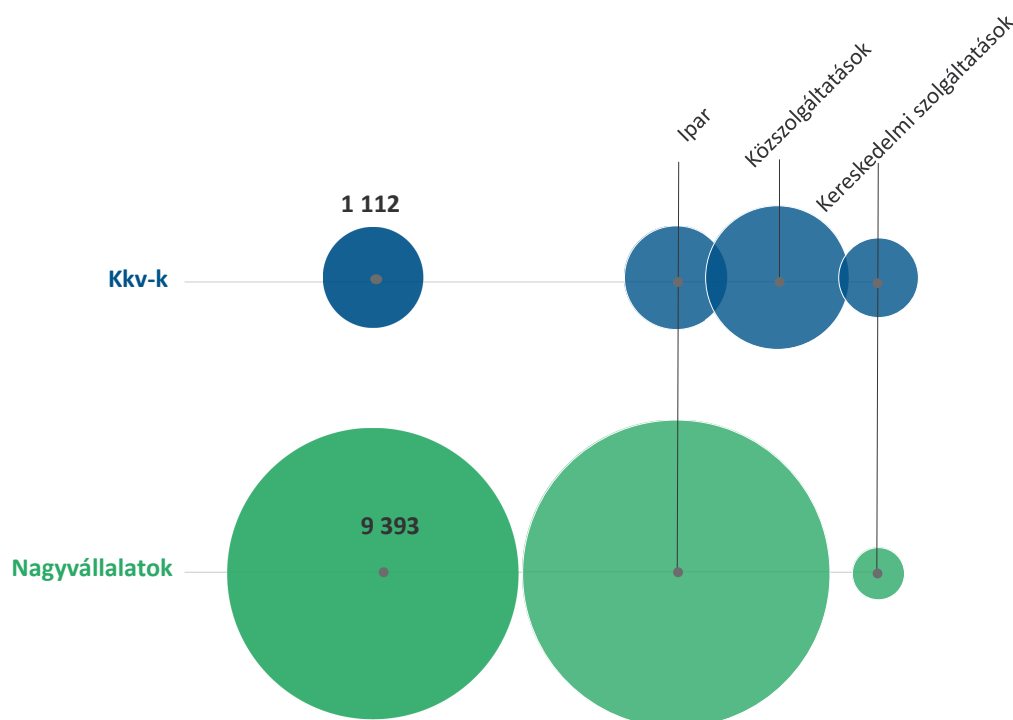
67 A kiválasztási eljárások értékelése során ellenőriztük, előírják-e azok, hogy a pályázatok tartalmazzanak számszerűsített energiamegtakarítási becsléseket. Ezt követően megvizsgáltuk, hogy a projektpályázatok tartalmazták-e a várt megtakarításokat, és hogy ezeket validálták-e független szakértők vagy energetikai auditok.

A pályázatok tartalmazzák a várható megtakarításokat

68 A mintánkban szereplő valamennyi energiahatékonysági projekt esetében a kiválasztási eljárások előírták, hogy a pályázatok tartalmazzák legalább a várható energiamegtakarítást és – legtöbbször – a becsült szén-dioxid-kibocsátás-megtakarítást is.

69 A **13. ábrán** látható a mintában szereplő energiahatékonysági projektek átlagos várható energiamegtakarítása ágazatok szerinti bontásban, a pályázatokban szereplő becslések alapján. A várakozásoknak megfelelően az derül ki, hogy a nagyvállalatok átlagosan sokkal nagyobb teljes energiamegtakarítást érnek el, mint az iparban működő kkv-k, és hogy az ipari vállalkozások nagyobb megtakarítást érnek el, mint a szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások. Figyelembe vettük azokat a kereskedelmi tevékenységet végző közszektorbeli szervezeteket, amelyeket a hatóságok vállalkozásként soroltak be.

13. ábra. Becsült átlagos éves energiamegtakarítás a mintánkban

Vállalat és ágazat típusa	Átlagos tervezett energiamegtakarítás MWh/év
Kkv-k	1 112
Ipar	1 185
Energiahatékonyság	1 204
Energiahatékonyság és integrált megújuló energiaforrások	992
Közszolgáltatások	2 280
Energiahatékonyság	2 280
Kereskedelmi szolgáltatások	698
Energiahatékonyság	763
Energiahatékonyság és integrált megújuló energiaforrások	561
Nagyvállalatok	9 393
Ipar	10 464
Energiahatékonyság	10 464
Kereskedelmi szolgáltatások	298
Energiahatékonyság	298

Forrás: Európai Számvevőszék, a mintában szereplő energiahatékonysági projektek projektpályázatait és előzetes energetikai auditjai alapján.

70 A legtöbb projektnek (88%) a becsült szén-dioxid-kibocsátás-csökkenést is bele kellett foglalnia a pályázatba. Néhány kivételtől eltekintve a hatóságok nem követelték meg az igazolt kibocsátáscsökkentést. További 20 energiahatékonysági projekt nem adott becslést a szén-dioxid-megtakarításáról.

A várható megtakarításokat általában validálják független szakértők vagy energetikai auditok, de a tényleges eredményeket már ritkábban

71 Az energetikai auditok egyértelmű és függetlenül ellenőrzött információkat nyújtanak, amelyek lehetővé teszik, hogy a vállalkozások meghatározzák energiamegtakarítási potenciáljukat. Az energiahatékonysági irányelv a nagyvállalatokat energetikai auditok elvégzésére, a tagállami hatóságokat pedig arra kötelezi, hogy ösztönözzék a kkv-k energetikai auditjainak elvégzését, például olyan támogatási rendszerek létrehozásával, amelyek fedezik az energetikai auditok költségeit, illetve az energetikai auditok költséghatékony ajánlásainak végrehajtását.

72 Mintánkban a legtöbb hatóság előírta a kedvezményezettek számára, hogy validálják a finanszírozott beruházás várható energiamegtakarítását. Ebből adódóan a legtöbb (87%) projekt esetében előzetes energetikai auditok vagy független szakértői jelentések igazolták a várható energiamegtakarítást. A projekteknek nem kellett bizonyítaniuk, hogy a javasolt beruházások energetikai audit által igazolt módon költséghatékony intézkedések.

73 A projekt befejezését követően a kedvezményezettek 90%-a számolt be a projekteredményekről: 66%-uk megtakarításai elérték vagy meghaladták a tervezettet, míg 24%-uk elmaradt a várakozásoktól. A benyújtott adatok ellenőrzése céljából az energiahatékonysági projektek kevesebb mint egynegyede (23%) részesült utólagos független értékelésben.

Az irányító hatóságok általában minimumkövetelményeket határoznak meg a teljesítményre vonatkozóan

74 A korlátozott források hatásának maximalizálása érdekében a közkiadásoknak hatékony és eredményes projekteket kell finanszírozniuk, és törekedniük kell a költségek csökkentésére.

75 Az energiahatékonysági beruházásokról való döntés során fontosak a normák. Különösen a kiválasztási eljárásoknak kell összhangban lenniük az uniós vagy nemzeti és regionális energiahatékonysági normákkal és az operatív program prioritásaival.

76 Az uniós jog az épületekre²⁴ és az ipari szabványokra²⁵ határoz meg szabványokat, de nincsenek külön normák az uniós vállalkozások számára. A Bizottság azonban segíti a fenntartható energiával kapcsolatos beruházási projektek bevált gyakorlatainak cseréjét. Példa erre az energiahatékonyság-kockázatmentesítő platform (DEEP), ez a Bizottság által pénzügyi intézményekkel közösen fenntartott nyílt forráskódú adatbázis. Ezen a platformon megtalálhatóak az energiahatékonysági projektekről olyan alulról érkező információk – az Unió egész területéről –, mint például a megtérülési idő és az energiamegtakarítások elkerülésének mediánkölttsége. Projektelemezésünk során viszonyítási alapként használtuk ezt az adatbázist.

77 Az egyes tagállamokban minden általunk elemzett felhívás elősegítette, hogy a projektek kiválasztása a vonatkozó operatív programokban meghatározott célkitűzésekkel összhangban történjen. A hatóságok a mintában szereplő összesen 163 energiahatékonysági projekt közül 141-et (87%) választottak ki, olyan felhívások keretében, amelyek előírtak a korábbi helyzethez vagy a nemzeti normákhoz képest valamely minimális energiamegtakarítást.

78 Észrevételeztük, hogy az egyes operatív programok jelentősen eltérnek energiamegtakarítási minimumkövetelményeiket és ezek ambíciószintjét illetően. A **2. háttérmagyarázat** példákat mutat be az egyes programok minimális energiamegtakarításra vonatkozó specifikus normáira.

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.) és a Bizottság (EU) 2016/1318 ajánlása (2016. július 29.) az új épületek körében 2020-ra a közel nulla energiaigényű épületek egyeduralgódóvá válásának biztosítása céljából a közel nulla energiaigényű épületek és a bevált gyakorlatok terjesztésére vonatkozó iránymutatásról.

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17 o.) és az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

2. háttérmagyarázat

A minimális energiamegtakarításra vonatkozó előírások: néhány példa

Termelő beruházások/ipar:

- Az energetikai audit keretében végrehajtott intézkedésnek megerősített módon legalább 5%-os energiamegtakarítással kell járnia (Bulgária).
- Az energiahatékonyság javításának legalább 10%-kal kell csökkentenie a primerenergia-fogyasztást. A fűtési/hűtési rendszerek esetében a visszanyerési aránynak legalább 70%-osnak kell lennie (Németország).
- A primerenergia-fogyasztáshoz képest legalább 10%-os energiamegtakarítást kell elérni (Olaszország).
- Az energiahatékonyságnak a projekt végrehajtása eredményeként legalább 25%-kal kell javulnia (Lengyelország).

Vállalkozások épületei:

- A jogi normákon túlmutató energiahatékonysági intézkedések (Németország és Franciaország).
- Legalább 40%-os megtakarítás a világítás, 5% az ipar, a feldolgozóipar és a biomassa-alapú rendszerek, valamint 20%-os megtakarítás a fűtés és hűtés terén (Spanyolország).
- Nagyobb felújítás az energiahatékonysági tanúsítványban szereplő „B” energiaosztály elérése érdekében, vagy az épület teljes energiafogyasztása több mint 40%-ának megfelelő megtakarítás (Ciprus).
- Az energiahatékonyság-javító intézkedések végrehajtását követően a fűtési célú tervezett hőenergia-fogyasztás nem haladhatja meg a 110 kWh/m²/év értéket (Lettország).

Forrás: Egy sor ellenőrzött operatív program pályázati feltételei és kiválasztási ellenőrzőlistái.

79 Hat tagállam tizenegy operatív programjában a hatóságok a kiválasztási kritériumok között minimális felső értéket határoztak meg a szén-dioxid-kibocsátás-csökkentést illetően. Konkrétan a 163 energiahatékonysági projekt közül 25 (15%) esetében alkalmaztak ilyen kiválasztási kritériumokat.

80 A teljesítményre vonatkozó normák alkalmazásának vizsgálata során megállapítottuk, hogy az energiahatékonysági projektek 76%-át (163-ból 124-et) választották ki olyan hatékonysági kritériumokat megállapító felhívásokban, amelyek figyelembe vették a költségeket és az energiamegtakarítást (példákat lásd: [3. háttérmagyarázat](#)).

3. háttérmagyarázat

A projektkiválasztás során alkalmazott hatékonysági kritériumok: néhány példa

- Az egy évben megtakarított kWh/MWh/GJ után nyújtott támogatás maximális összege (Csehország, Németország, Lettország, Ausztria).
- Energia–költség arány, azaz a legelőrébb sorolt projektek kiválasztása (Bulgária, Spanyolország).
- Az egy évben megtakarított energia minimális mennyisége minden beruházott millió euró után (Spanyolország).
- Költség–haszon arány, azaz a legelőrébb sorolt projektek kiválasztása (Olaszország).

Az energiahatékonyságba való beruházás köztámogatás nélkül is hatékony lehet

81 Az általános projekthatékonyságot elemzendő összevetettük a projektjeink egy egységnyi energiamegtakarításának költségét a vonatkozó referenciaértékekkel. Úgy találtuk, hogy projektjeink releváns referenciaértékeiként szolgáltak a DEEP-adatbázisban az energiamegtakarítás mediánköltségére nézve szereplő információk, valamint a villamos energia költsége, mivel a mintában szereplő kedvezményezettek elsősorban ezt az energiaforrást használták.

82 A villamosenergia-költség mediánértéke 2020-ban az EU-27 nem háztartási felhasználói esetében 104 EUR/MWh volt²⁶. Ez a költség nem tartalmazza a visszaigényelhető adókat és a héát.

²⁶ Az Eurostat 2020-as adatai szerint.

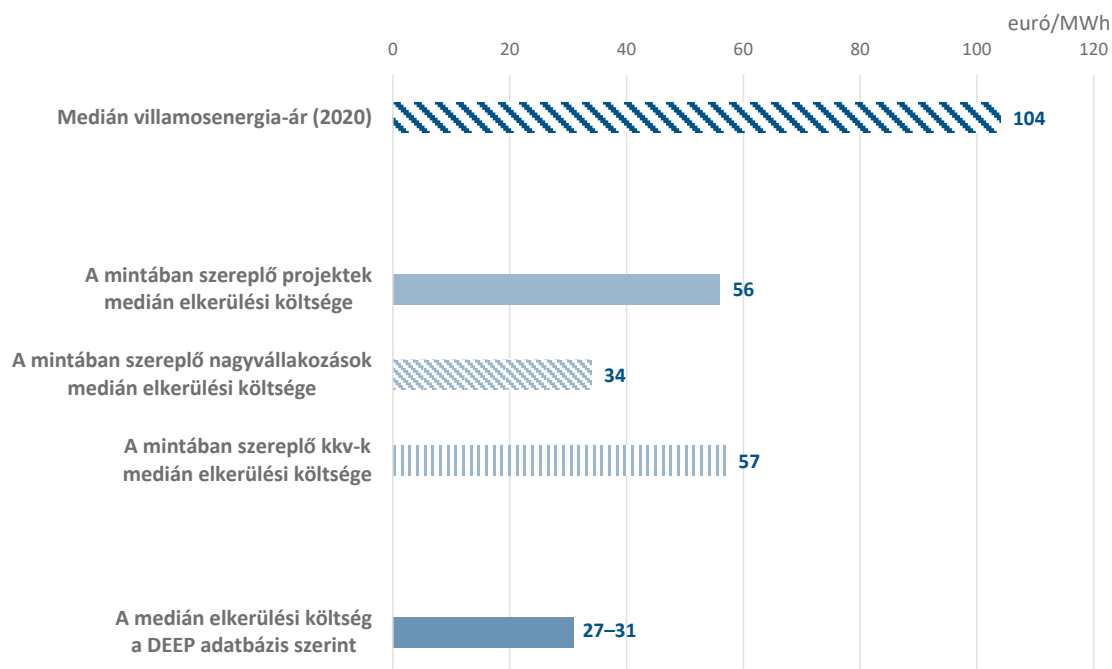
83 Összevetésünk céljára minden projekt esetében először azt számítottuk ki, hogy mekkora a minden egyes beruházott euró révén elért energiamegtakarítás. Ez a beruházás élettartama alatt elért teljes energiamegtakarításnak a projekt teljes elszámolható költségéhez viszonyított aránya.

84 Ezután kiszámítottuk az inverz értéket, vagyis az egy MWh energiamegtakarítás elérésének költségét (ez az ún. „elkerülési költség”), figyelembe véve a projektek élettartama alatti halmozott megtakarításokat. A számítás hasonlít a DEEP adatbázis projektjei kapcsán alkalmazott számításhoz.

85 Ezen adatok alapján megállapítottuk, hogy az összes projektre nézve az elkerülési mediánköltség 56 euró. Az elkerülési medián költség a kkv-k esetében 57 euró, a nagyvállalatok esetében 34 euró volt.

86 A **14. ábra** mutatja, hogy az egy MWh energiamegtakarítás eléréséhez szükséges mediánköltség (56 euró) a villamos energia medián költségének (104 euró) a felét tette ki. Egy részletesebb elemzés tanúsága szerint az elkerülési költség mediánértékei a legtöbb operatív programban (a 30 energiahatékonysági projekttel bíró OP közül 28-ban) OP-szinten is a villamosenergia-ár alatt voltak.

14. ábra. A mintában szereplő projektek elkerülési mediánköltégeinek összevetése a villamosenergia-árral és az uniós referenciaértékekkel, vállalkozástípusonként

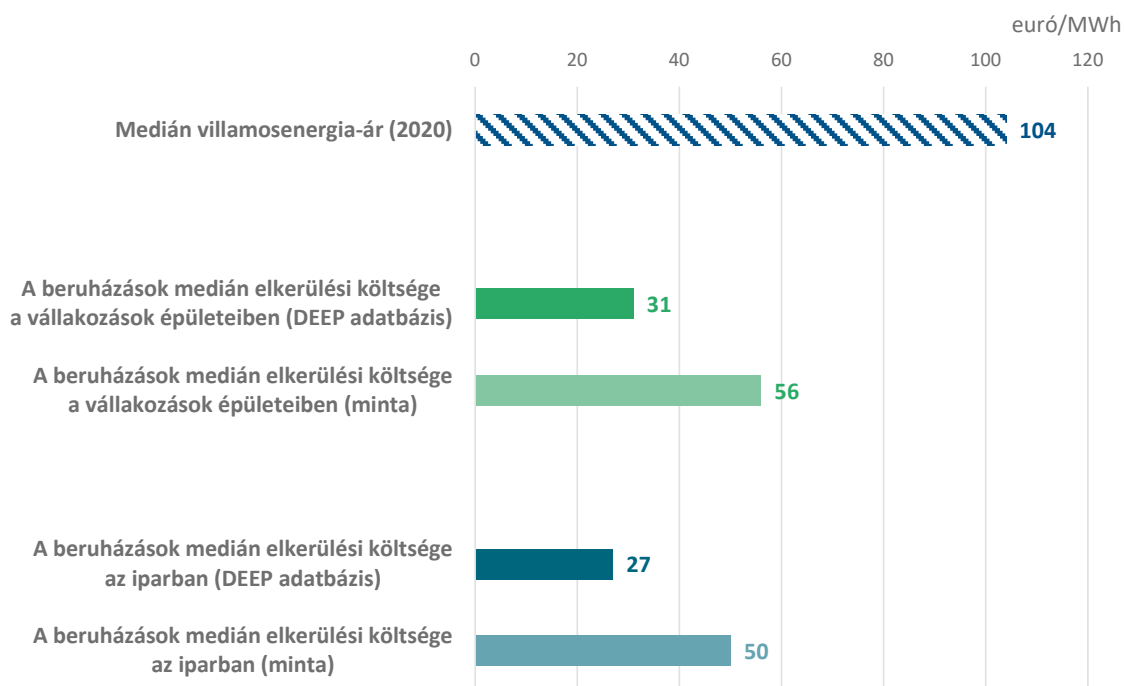

Forrás: Európai Számvevőszék, az Eurostat adatai, a mintában szereplő projektadatok és a DEEP értékei alapján.

87 Ez az eredmény arra utal, hogy a projektek általában véve hatékonyak voltak. Konkrétan költséghatékonyabb volt energiamegtakarításba beruházni, mint villamos energiáért fizetni, még uniós támogatás hiányában is.

88 Ennek ellenére az általunk megvizsgált projektek átlagosan kevésbé voltak hatékonyak, mint a DEEP-projektek (lásd: [14. ábra](#) és [15. ábra](#)). A mintában szereplő projektek esetében az elkerülési mediánköltég magasabb volt a DEEP mediánértékénél (mind a nagyvállalatok, mind a kkv-k, illetve az ipar és az épületek esetében).

15. ábra. A mintában szereplő projektek elkerülési mediánköltégeinek összevetése a villamosenergia-árral és az uniós referenciaértékekkel, ágazatonként

Forrás: Európai Számvevőszék, az Eurostat adatai, a mintában szereplő projektadatok és a DEEP értékei alapján.

Pénzügyi mutatók: az irányító hatóságok figyelmen kívül hagyják ezt a hatékony teljesítményeszközt

89 A felmérésünkre válaszoló kedvezményezettek többsége pénzügyi teljesítménykritériumokat alkalmazott saját projektértékeléséhez:

- Megtérülési idő (a kedvezményezettek 73%-a).
- Belső megtérülési ráta (a kedvezményezettek 45%-a).
- Nettó jelenérték (a kedvezményezettek 38%-a).
- A következők előnyeit értékelő mutatók: kevesebb karbantartás, nagyobb termelékenység, kevesebb egyéb járulékos szolgáltatás, környezetvédelmi tanúsítás stb (a kedvezményezettek 40%-a).

90 Csak néhány irányító hatóság alkalmazott pénzügyi mutatókat a projektek érdemeinek értékelése során. Elemzésünkben a megtérülési időre összpontosítottuk, ez ugyanis a kedvezményezettek által leggyakrabban használt pénzügyi mutató.

91 A kedvezményezettekkel ellentétben a hatóságok az energiahatékonysági projektekkel rendelkező 30 operatív program közül csak kettőnél alkalmazták a megtérülési időt a projektértékelés során. Konkrétan csak azok a projektek részesülnek finanszírozásban, amelyeknél a megtérülési idő egy bizonyos határnál (pl. 2 év) hosszabb. A hatóságok nem határozták meg felső határt a megtérülési időre nézve annak megállapításához, hogy a projektek megvalósíthatóak-e.

92 Értékeljük, hogy milyen hatással lenne a projekthatékonyságra, ha a megtérülési időt már a kiválasztás során figyelembe vennék. A kedvezményezettek által szolgáltatott adatok felhasználásával először a beruházások megtérülési idejét becsültük meg. A teljes elszámolható költséget elosztottuk az energiamegtakarításból származó éves költségmegtakarítással, ahol ezek az adatok szerepeltek a pályázatban. Ahol nem, ott a költségmegtakarítást az energiaárak és az évente megtakarított energia mennyisége alapján becsültük meg. Nem vettük figyelembe a további előnyöket és az ezen előnyökből származó költségmegtakarításokat, mivel a források elsősorban az energiahatékonyság javítására irányultak.

93 A mintában szereplő 163 energiahatékonysági projekt közül 150 esetében tudtuk megbecsülni a megtérülési időt. A becsült megtérülési idővel rendelkező 150 projekt közül 132 a beruházás élettartamáról is szolgáltatott információt.

94 A becsült megtérülési időt mindegyik projektnél összevetettük a beruházás élettartamával. Megállapítottuk, hogy 6% csak kevéssel haladta meg ezt az élettartamot (10%-nál kisebb volt a különbség), míg egyharmaduk (29%) a beruházás élettartamánál jóval hosszabbra becsülte a megtérülési időt.

95 Tekintettel arra, hogy az utóbbi projektek pénzügyileg valószínűleg nem voltak életképesek, ez arra készítetett minket, hogy mélyrehatóan elemezzük hatékonyságukat. A becsült megtérülési idő és beruházás-élettartam alapján megvizsgáltuk, hogy ezek hogyan befolyásolták az átlagos elkerülési költséget.

96 Az egy egységnyi (MWh) energiamegtakarítás átlagos költségét két lépésben számítottuk ki:

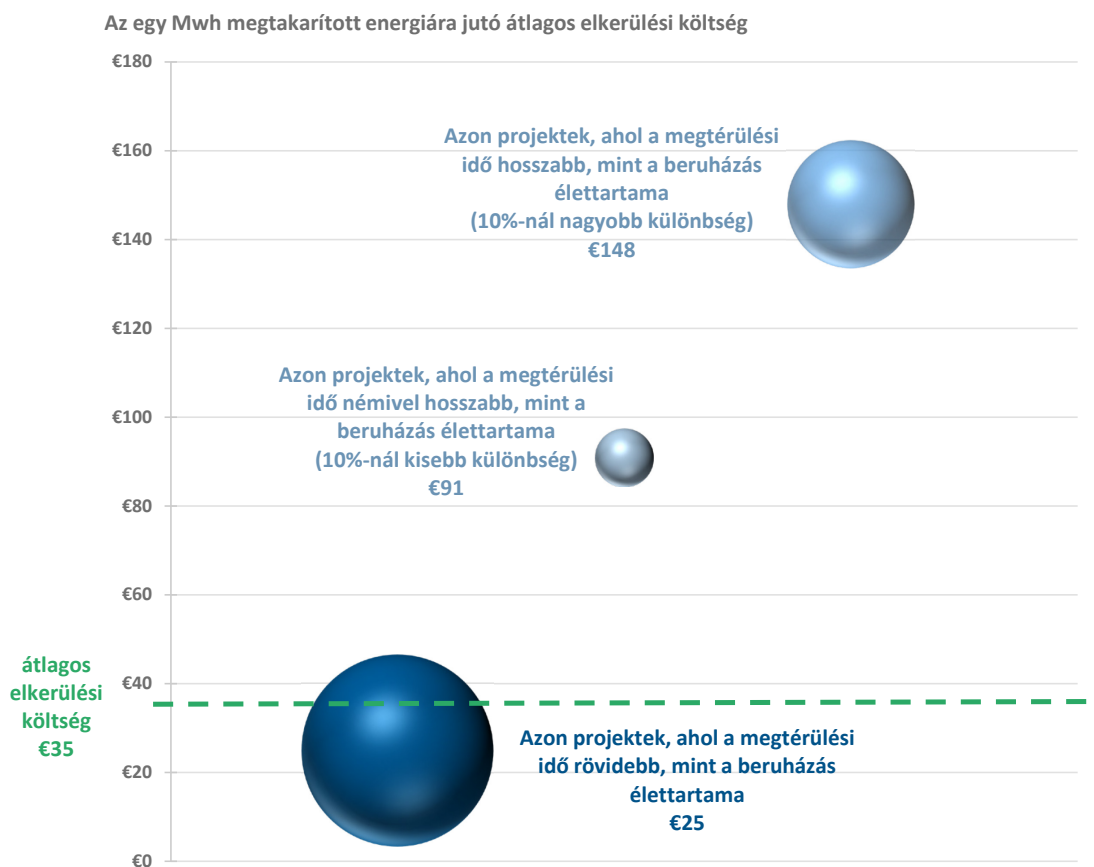
- a) Mivel pénzegység alapú mintavételt alkalmaztunk, a beruházás minden eurójára nézve először az adott (rész)sokaságra vetített átlagos energiamegtakarítást (MWh/EUR) számítottuk ki.
- b) Ezt követően kiszámítottuk az egy egységnyi energiamegtakarítás átlagos költségét („elkerülési költség”), ugyanazon (rész)sokaságra, a fenti érték inverzeként (EUR/MWh).

97 Megvizsgáltuk azt a 132 projektet, amelyekre nézve minden szükséges adattal rendelkezünk az elkerülési költségekre, a megtérülésre és a beruházások élettartamára vonatkozóan. Az eltérő megtérülési időtartamok szerint három projektkategóriát (részsokaságot) különböztettünk meg. A becsült megtérülési idő:

- a) rövidebb a beruházás élettartamánál (86 projekt);
- b) valamivel hosszabb a beruházás élettartamánál, a különbség akár 10%-os is lehet (8 projekt);
- c) hosszabb a beruházás élettartamánál, vagyis a különbség 10%-nál nagyobb (38 projekt);

98 Megállapítottuk, hogy az átlagos elkerülési költség jelentősen növekedett, ha a megtérülési időszak hosszabb volt, mint a beruházás élettartama (lásd: [16. ábra](#)). Ez megkérdőjelezi, hogy az ilyen projekteket uniós forrásokból kellene finanszírozni.

16. ábra. Az elkerülési költség változása a megtérülési idő függvényében

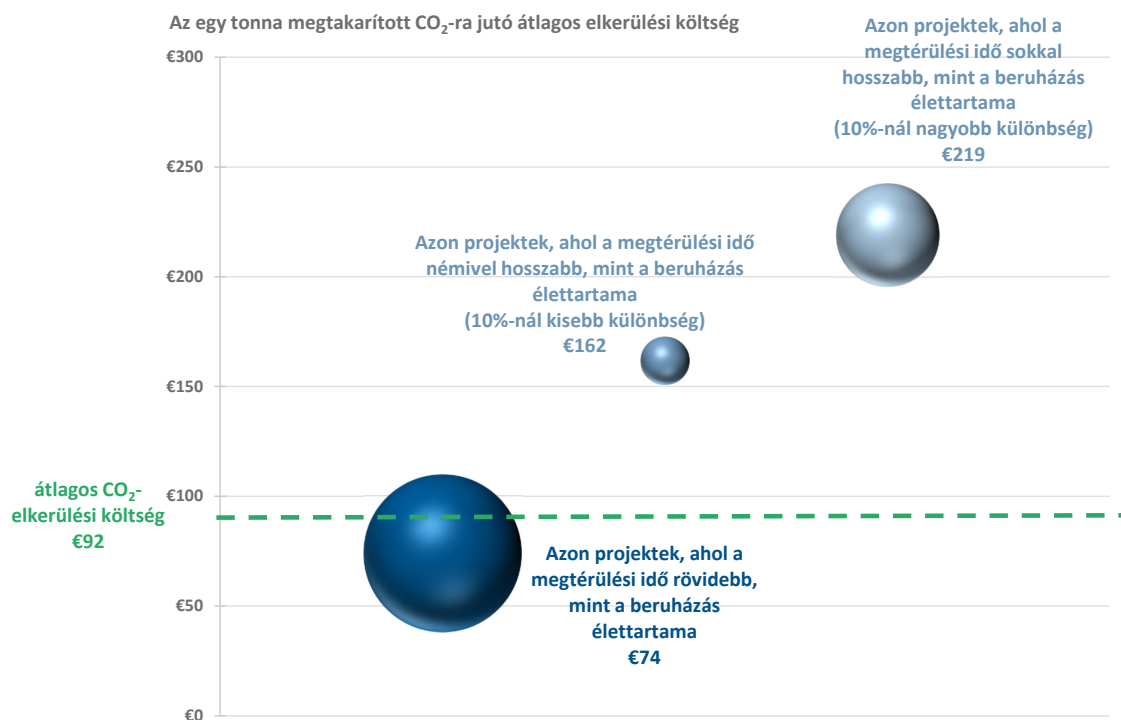

Forrás: Európai Számvevőszék, a projektpályázatokból és a kedvezményezettek válaszaiból származó adatok alapján.

99 A nagyon rövid, azaz 5 évnél rövidebb megtérülési idejű projektek költségei jelentősen alacsonyabbak voltak az átlagnál (26 euró). Ez megkérdőjelezi, hogy szükség van-e uniós támogatásokra ezek fejlesztéséhez.

100 Elemeztük azt is, hogy a megtérülési idő és a beruházás élettartama közötti összefüggés hogyan befolyásolta az átlagos szén-dioxid-kibocsátás-elkerülési költséget azon 129 projekt esetében, amelyeknél rendelkezünk mindezen adatokkal, ugyanazon részsokaságok alapján, mint az elkerülési költségeknél (85, 8, illetve 36 projekt esetében). Ugyanezt a tendenciát állapítottuk meg, amint azt az alábbi, **17. ábra** is szemlélteti.

17. ábra. A megtérülési idő, a beruházás élettartama és a CO₂-kibocsátás-elkerülési költségek közötti kapcsolat

Forrás: Európai Számvevőszék, a projektpályázatokból és a kedvezményezettek válaszaiból származó adatok alapján.

101 Végezetül elemeztük azon hatékonysági kritériumok lehetséges hatását, amelyeket a hatóságok az energia- és szén-dioxid-megtakarítás költségeinek korlátozására határoztak meg. Különösen annak megállapítására törekedtünk, hogy ezek a kritériumok elősegítették-e a projektek hatékonyságát.

102 Az energiahatékonysági kritériumokkal, vagyis a költségek energiamegtakarításhoz viszonyított arányát értékelő mutatókkal bíró 124 projekt közül 107 projekt szolgált elegendő adattal az elkerülési költségek kiszámításához. Az ilyen kritériumokkal nem bíró 39 projekt közül 35 rendelkezett elegendő adattal ahhoz, hogy ki tudjuk számítani az elkerülési költségeket.

103 Azon 142 projekt esetében, amelyekre vonatkozóan minden szükséges adattal rendelkezünk, megállapítottuk, hogy a hatékonysági kritériumok kiválasztás során történő alkalmazása nem eredményezte az átlagos elkerülési költség jelentős mértékű csökkenését. Az ilyen kritériumokkal bíró projektek (107) átlagos energiaköltség-elkerülése 34 euróra rúgott, míg a küszöbértékkel nem bíró projekteknél (35) ugyanez 37 euró volt.

104 Elemeztük azt is, hogy milyen összefüggés áll fenn a szén-dioxid-kibocsátás elkerülésének költségei és a CO₂-költséghatékonysági kritériumok meghatározása között. A 163 projekt közül 25-re vonatkoztak ilyen kritériumok. A fent leírt módszer alkalmazásával megállapítottuk, hogy a CO₂-költséghatékonysági kritériumok meghatározása nem csökkentette az átlagos-CO₂-elkerülési költségeket.

105 Megállapítjuk, hogy az energia- és szén-dioxid-kibocsátás-megtakarítás költségét korlátozó hatékonysági kritériumok alkalmazása kevésbé befolyásolta az átlagos energia- vagy CO₂-elkerülési költségek csökkenését. Ezzel szemben ha a projektkiválasztás kiegészítő kritériumaként a megtérülési időt alkalmazták volna, az megkönnyítette volna, hogy az uniós források megvalósítható projektekhez jussanak el, és fokozta volna az alapok hatékonyságát (csökkentve az energia-megtakarítás költségét). A Számvevőszék 11/2020. sz. különjelentése az épületek energiahatékonyságára vonatkozó kritériumok kombinációjának alkalmazását javasolta.

106 E teljesítménykritériumok alkalmazása megkönnyítené a hatóságok döntéshozatalát arról, hogy mely finanszírozási eszköz megfelelő, illetve hogy szükség van-e köztámogatásra. A nagyon rövid megtérülési idejű és alacsony elkerülési költségekkel bíró projekteknél a hitel lett volna a legköltséghatékonyabb opció; ezek a projektek valószínűleg még uniós támogatás hiányában is megvalósultak volna. Ezzel szemben úgy véljük, hogy a kevésbé hatékony projektek számára nem volt helyénvaló uniós támogatást nyújtani (lásd: [94.](#) bekezdés).

A jelenlegi teljesítménymérési keret nem méri az uniós finanszírozás általános hozzájárulását

107 A Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie az operatív programok eredményeit ahhoz képest, hogy mit várt el az ERFA-tól és a Kohéziós Alaptól a vállalkozások energiamegtakarítási szükségleteinek kezelése terén, illetve globálisan, az energiahatékonysági célokat illetően.

A közös teljesítménymérési keret nem tette hozzáférhetővé az outputokra és eredményekre vonatkozó összesített információkat

108 A 2014–2020-as ERFA- és KA-rendelet közös teljesítménykeretet hozott létre az uniós finanszírozásból következő eredmények nyomon követésére. Egyes közös uniós beruházási prioritások, vagyis az épületek energiahatékonysága vagy a megújuló

energiával kapcsolatos projektek esetében a rendeletek közös mutatókat határoztak meg az outputok és eredmények nyomon követésére (lásd: [4. háttérmagyarázat](#)).

4. háttérmagyarázat

Közös mutatók az energiát illetően

Megújuló energia:

- További megújulóenergia-termelési kapacitás (MW)

Energiahatékonyság:

- A jobb energiafogyasztási osztályba sorolt háztartások száma.
- A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkentése (kWh/év).

109 A vállalkozások energiahatékonyságára vonatkozóan a rendelet nem határozott meg konkrét közös mutatókat. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az energiahatékonysági intézkedések energiamegtakarítási hatásainak alulról felfelé történő kiszámítása nehézséget jelenthet, és az intézkedések összeadása csak közelítést eredményezhet²⁷.

110 Az operatív programok jóváhagyását követően a Bizottság úgy becsülte, hogy a kohéziós politikai alapok mintegy 30 millió tonna szén-dioxiddal járulnak hozzá az üvegházhatást okozó gázok éves kibocsátásának csökkentéséhez, illetve az EU-28 mintegy 57 000 vállalkozásában finanszírozzák az energiahatékonyságot és az alacsony kibocsátást szolgáló más kezdeményezéseket²⁸. Ezen információk alapján nem lehetséges az energiahatékonysági projektek kizárólagos előnyeinek azonosítása.

111 A vállalkozások energiahatékonyságára vonatkozó közös uniós mutatók hiányában az irányító hatóságok programspecifikus eredmény- és outputmutatókat javasoltak. A legtöbb mutató az energiamegtakarítást vagy az energiaintenzitás csökkenését méri. Egyes hatóságok a CO₂-kibocsátás csökkentését mérő közös teljesítménymutatót használták fel az energiahatékonyság-javulási outputok számszerűsítéséhez.

²⁷ Bizottsági szolgálati munkadokumentum, Az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálat, SWD(2016) 405 final, 2016.11.30.

²⁸ *Contribution of the European Structural and Investment Funds to the 10 Commission priorities: Energy Union and Climate*, Európai Bizottság, 2015.

112 Az operatív programok szintjén a programspecifikus mutatók értelemszerűen programonként eltérnek egymástól (lásd: [5. háttérmagyarázat](#)), néha még egyazon tagállam operatív programjai között is (pl. Németország és Olaszország). Ráadásul ezek részben kontextusmutatók, az egész gazdaságra, nem pedig a projektekkel kapcsolatos output- vagy eredménymutatókra vonatkozó adatokkal.

5. háttérmagyarázat

Az energiahatékonysági mutatók programonként eltérnek egymástól

Példák eredménymutatókra:

- A gazdaság energiaintenzitása, toe/1000 euró GDP (Bulgária).
- Nyersanyag-termelékenység folyó áron (GDP/nyersanyag-fogyasztás), 1000 euró/tonna (Németország).
- Végsőenergia-intenzitás, ktoe/millió euró (Spanyolország).
- Az ipari vállalatok villamosenergia-fogyasztása, GWh (Olaszország).
- Primerenergia-megtakarítás a vállalati ágazatban (szolgáltatási és ipari ágazat – az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeren kívül), toe (Ciprus).
- A feldolgozóipar energiaintenzitása (2010. évi változatlan árakon), kg olajegyenérték/1000 euró (Lettország).
- Primerenergia-fogyasztás, PJ (Magyarország).
- Végsőenergia-felhasználás a hozzáadott értékhez képest, kis- és középvállalkozások, MWh/millió SEK (Svédország).

Példák outputmutatókra:

- Az elvégzett energetikai auditok száma (Bulgária).
- Az energiafogyasztás becsült éves csökkenése, GJ (Dánia).
- A támogatott vállalatok primerenergia-fogyasztásának csökkenése, kWh/év (Németország).
- A köztulajdonú infrastruktúrák és vállalkozások végsőenergia-fogyasztásának csökkentése, ktoe/év (Spanyolország).
- A termelő tevékenységek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése, toe (Olaszország).

- A támogatott gazdasági szereplők energiamegtakarítása, MWh/év (Lettország).
- Vissza nem térítendő támogatással megvalósított energiahatékonysági fejlesztések révén elért primerenergiafelhasználás-csökkenés, PJ/év (Magyarország).
- Energiafogyasztás-csökkenés a projektben részt vevő vállalatoknál és szervezeteknél, MWh (Svédország).

113 A programspecifikus outputmutatókkal összhangban egyes projektek a pályázatukban a primerenergia-megtakarításra vonatkozó becsléseket tüntettek fel, más projektek a végső megtakarítást szerepeltették, megint más projektek pedig nem pontosították a benyújtott becslések jellegét.

114 Jelenlegi formájukban nem lehetséges uniós szinten összesíteni az outputokat és az eredményeket, illetve információkat szerezni a projektek energiamegtakarítási kötelezettségekhez való hozzájárulásáról, mivel a tagállamok nem ugyanolyan lebontásban, nem ugyanolyan típusú adatokat gyűjtenek.

115 A 2021–2027-es programozási időszakra az ERFA-ról és a Kohéziós Alapról szóló rendelet²⁹ meghatároz közös teljesítménymutatókat az energiahatékonyság tekintetében. Amint a [6. háttérmagyarázatban](#) látható, az eredeti javaslat több ilyen mutatót is tartalmazott, de az együttdöntési eljárás során a javaslat úgy alakult, hogy a végleges szövegben egy olyan mutató szerepel, amely kifejezetten említi a vállalkozásokat.

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról (HL L 231., 2021.6.30, 60. o.).

6. háttérmagyarázat

Közös energiahatékonysági mutatók (2021–2027)

A Bizottság által eredetileg javasolt mutatók ³⁰	Felülvizsgált (végleges) mutatók ³¹
a) RCR 26 – Éves <u>végső</u> energia-fogyasztás (a következő bontásban: lakóépületek, nem lakáscélú magánépületek , nem lakáscélú középületek);	a) RCR 26 – Éves <u>primer</u> energia-felhasználás (ebből: lakóépületek, középületek, vállalkozások , egyéb);
b) RCR 28 – Éves <u>végső</u> energia-fogyasztás (a következő bontásban: lakóépületek, nem lakáscélú magánépületek , nem lakáscélú középületek);	b) CCO 06 – Az energiahatékonyságot javító intézkedésekbe irányuló beruházás;
c) RCR 30 – Jobb energiahatékonyságú vállalkozások ;	c) CCR 05 – Megtakarítás az éves <u>primer</u> energia-fogyasztásból
d) CCO 06 – Az energiahatékonyságot javító intézkedésekbe irányuló beruházások;	
e) CCR 05 – Jobb energiaosztályba besorolt kedvezményezetttek.	

CCO: kohéziós alap-outputmutatók.

CCR: kohéziós alap-eredménymutatók.

RCR: regionális politikai közös eredménymutató.

116 A felülvizsgált mutatókkal kapcsolatban az alábbi hiányosságokat állapítottuk meg:

- a) A közös mutatók nincsenek összhangban az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló rendelet alapján jelentett mutatókkal, amely rendelet a tagállamok számára előírja a primerenergia- és végsőenergia-megtakarításról,

³⁰ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete (2018. május 29.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról, [COM\(2018\) 372 final](#).

³¹ (EU) 2021/1058 rendelet.

illetve a primerenergia- és végsőenergia-fogyasztásról történő beszámolást (2020 kontra 2030).

- b) Ha a primerenergia-fogyasztást (a teljes energiaszükséglet csökkenését) mérő mutatót alkalmaznak, akkor a megújuló energiaforrásokat is be lehet vonni az energiahatékonysági kiadások és eredmények nyomon követésébe. A megújuló energiaforrások igénybe vételével ugyan kevesebb hálózati energiára van szükség, ám a projektek tevékenységükre ugyanannyi energiát használnak fel (végsőenergia-fogyasztás).

Becslések szerint az uniós finanszírozású energiahatékonysági projektek csak szerény mértékben fognak hozzájárulni az uniós célkitűzésekhez

117 A projekt energiahatékonysághoz való hozzájárulásának értékeléséhez kiszámítottuk a beruházott források becsült hatását, vagyis az elért energiamegtakarítás összegét (Mwh). Értékelésünket 142 olyan projektre alapoztuk, amelyekre vonatkozóan rendelkezünk a szükséges adatokkal.

118 Először minden egyes projekt esetében elosztottuk a teljes becsült energiamegtakarítást az uniós finanszírozású beruházás összegével. Számításaink szerint az energiahatékonysági projektekbe fektetett minden 1000 euró átlagosan 28 MWh energiamegtakarítást eredményez a befektetés időtartama alatt, amennyiben az előzetes becslések pontosak.

119 Ezt követően az adatbázisunkban szereplő valamennyi energiahatékonysági projektre extrapoláltuk ezt a becslést, mivel az adatbázis a mintához hasonló jellemzőket mutatott. Az adatbázisunkban szereplő energiahatékonysági projektekbe ruházott teljes támogatható összeg 3,5 milliárd euró volt. Extrapolációnk szerint, amennyiben az előzetes becslések pontosak, az ERFA és a Kohéziós Alap által finanszírozott energiahatékonysági projektek 2020 októberéig mintegy 100 millió MWh megtakarítást eredményeznek a projektek élettartama alatt (8,7 millió tonna olajegyenérték (Mtoe)).

120 Mivel a beruházások átlagos élettartama 18 év, az éves megtakarítás összege körülbelül 0,48 Mtoe. Azt tekintve, hogy a 2030-ra kitűzött energiahatékonysági célok eléréséhez szükséges jelenlegi megtakarítás 137 Mtoe, a projektmegtakarítás ennek körülbelül 0,3%-a.

Következtetések és ajánlások

121 Az energiahatékonyság növelése az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló uniós erőfeszítések és az európai zöld megállapodás kulcsfontosságú eleme. Az energiahatékonyságra vonatkozó megemelt uniós célértékek teljesítéséhez még jelentős erőfeszítésre van szükség, és ebben fontos szerepet játszanak a vállalkozások. A Bizottság és a tagállamok közösen felelősek az energiahatékonysággal kapcsolatos szakpolitikai intézkedések kidolgozásáért és bevezetéséért (01–15. bekezdés).

122 A 2014–2020-as időszakban az ERFA és a Kohéziós Alap 2,5 milliárd eurót biztosított a vállalkozások energiahatékonysági intézkedéseit előmozdító kiválasztott műveletekre (14 és 15. bekezdés). A tagállamok és a Bizottság közösen kezelik ezeket az alapokat (16–20. bekezdés).

123 Megvizsgáltuk, hogy megfelelőek voltak-e az uniós kohéziós alapokból a vállalkozások energiahatékonyságára fordított kiadások. Összességében azt állapítottuk meg, hogy a tervezett kiadások nem illeszkedtek megfelelően az uniós energiahatékonysági stratégiába, míg egyes projekteknél hatékonysági problémák merültek fel. A tagállamok meghatároztak hatékonysági kritériumokat a projektek számára, de ezek önmagukban nem eredményezték a projektek hatékonyságának javulását. A várt eredmények – noha azokat a meglévő nyomonkövetési keret nem észleli – azt jelzik, hogy a projektek csak korlátozott mértékben fognak hozzájárulni az energiahatékonysági célkitűzésekhez.

124 Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság és a tagállamok értékelték-e az uniós források megfelelő felhasználását az energiahatékonysági célkitűzések elérésének támogatására. Megállapítottuk, hogy bár az ERFA és a KA lehetőséget kínál a vállalkozások energiahatékonyságának társfinanszírozására, a Bizottság nem indokolta meg, hogy az ERFA és a Kohéziós Alap hogyan járulna hozzá a vállalkozások energiahatékonysága egyedi finanszírozási szükségleteinek kielégítéséhez az összes beruházás és a közberuházások tekintetében (34–39. bekezdés).

125 Az operatív programok egyértelmű prioritásokat és célkitűzéseket határoztak meg a vállalkozások energiahatékonyságára vonatkozóan, bár a legtöbbjük nem jelzi, hogy mivel szándékozik hozzájárulni a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervek végrehajtásához (40–45. bekezdés).

1. ajánlás. Fel kell mérni, hogy mennyiben segítik elő potenciálisan és ténylegesen a kohéziós politikai alapok az energiahatékonyságot

A Bizottság javítsa a források felhasználását azáltal, hogy alapos értékelést végez:

- a) a vállalkozások energiahatékonyságába a programozás időszakában beruházott uniós források potenciális hozzájárulásáról, figyelembe véve a nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekben kifejezett közfinanszírozási szükségleteket.

Határidő: 2022.

- b) a 2014–2020-as programidőszak értékelésekor arra nézve, hogy milyen konkrét hatást gyakorolnak az energiahatékonysági projektek a vállalkozásokra.

Határidő: 2024.

126 Kis számú operatív program jelentős összegeket tervezett, illetve az ERFA és a Kohéziós Alap teljes hozzájárulásának jelentős részét irányozta elő a vállalkozások energiahatékonyságának javítására nemzeti vagy regionális szinten. Ezekben a programokban is nagyobb volt a kiválasztott források aránya, mint a többi programban (46–51. bekezdés).

127 Megállapítottuk, hogy a tagállami hatóságok többnyire vissza nem térítendő támogatásokat használtak fel. A hatóságok az operatív programokban nem indokolták meg, hogy miért ilyen pénzügyi támogatást választottak. Nem lehet meghatározni, hogy a projektek milyen mértékben valósultak volna meg uniós támogatás nélkül, de a kedvezményezettektől kapott információk arra engednek következtetni, hogy a projektek enyhe többségénél ez lett volna a helyzet. A vissza nem térítendő köztámogatások biztosították a teljes projektberuházás mintegy felét, és a köztámogatás legnagyobb részét az uniós komponens (ERFA és Kohéziós Alap) tette ki (52–64. bekezdés).

128 Értékeljük azt is, hogy a tagállami eljárások lehetővé tették-e hatékony projektek kiválasztását. Megállapítottuk, hogy a kiválasztási folyamat általában véve kedvezett a hatékony projekteknek, bár a program általános teljesítményét hiányosságok gyengítik.

129 Megállapításunk szerint a legtöbb tagállam előírta a vállalkozások számára, hogy validált energiamegtakarítási becsléseket nyújtsanak be, és néhány esetben még pénzügyi támogatást is felajánlottak e vállalkozásoknak az előzetes energetikai auditokhoz. A projekteredmények utólagos validálása ritkábban fordult elő (67–73. bekezdés).

130 A legtöbb irányító hatóságok előírta, hogy a projektek feleljenek meg az energiamegtakarításra és a teljesítményre vonatkozó minimumkövetelményeknek, még akkor is, ha a vállalkozásokra nézve nincsenek uniós hatékonysági normák. Ezen előírások ambíciószintje eltérő volt, de legtöbbjük jelentős megtakarításokat segített elő. Megállapítottuk azt is, hogy egyes tagállami hatóságok hatékonysági kritériumokat határoztak meg a beruházások tekintetében (74–80. bekezdés).

131 Összességükben a projektek hatékonyak mutatkoztak: az energiamegtakarítás megvalósításának mediánköltisége alacsonyabb volt, mint a villamos energia mediánára a tagállamokban, bár a DEEP-referenciaértéktől elmaradt (81–88. bekezdés).

132 A projektkiválasztás során ritkán alkalmaztak pénzügyi mutatókat, pedig a legtöbb kedvezményezett alkalmazott ilyeneket. Észrevételeztük, hogy a projektek egyharmadánál a megtérülési idő hosszabb volt, mint a beruházás élettartama, ami azt jelenti, hogy nem voltak hatékonyak (89–94. bekezdés).

133 Elemzésünk során arról, hogy a megtérülési idő mennyire befolyásolja az energiamegtakarítás költségét, azt állapítottuk meg, hogy a nagyon hosszú, azaz a beruházás élettartamánál hosszabb megtérülési idő jelentősen megemeli az energiamegtakarítás költségét (95–100. bekezdés). Az energia- és CO₂-költségekre vonatkozó hatékonysági kritériumok meghatározása nem csökkentette jelentősen a megtakarítások átlagköltségét (101–103. bekezdés).

134 Hatékonyabb lett volna a megtérülési időt alkalmazni, és ez segíthetett volna a megfelelő finanszírozási eszközök azonosításában. A nagyon rövid megtérülési idejű és alacsony elkerülési költségekkel járó projektekre valószínűleg még uniós támogatás hiányában is sor került volna; ezeket lehetett volna kölcsönökből finanszírozni (99 és 106. bekezdés). A közös rendelkezésekről szóló új rendelet előírja a hatóságok számára, hogy az új operatív programok esetében indokolják meg a finanszírozási eszköz kiválasztását (53. bekezdés).

2. ajánlás. Ellenőrizni kell, hogy a finanszírozási eszköz megválasztását megfelelően indokolták-e meg

A Bizottság ellenőrizze, hogy a tagállamok programjavaslataikban észszerűen megindokolják-e a finanszírozási eszköz megválasztását, és hogy nem használnak-e fel vissza nem térítendő támogatást akkor, amikor jobban megfelelnek pénzügyi eszközök.

Határidő: 2022.

135 Nem nyújtható uniós támogatás abban az esetben, ha a megtérülési idő jóval meghaladja a beruházás élettartamát, ami azt jelenti, hogy a projektek kevésbé hatékonyak és valószínűleg pénzügyileg nem életképesek (106. bekezdés). Ez jellemezte azon projektek egyharmadát, amelyekről adatokkal rendelkezünk (94. bekezdés).

136 Végezetül mutatók és saját elemzésünk alapján értékeltük, hogy a projekteredmények javulást mutatnak-e a vállalkozások energiahatékonysága terén.

137 Noha a vállalkozások energiahatékonysága javításának prioritását uniós szinten határozzák meg, még sincsenek közös mutatók a 2014–2020-as időszakban elért outputok és eredmények mérésére. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházásokkal bíró vagy a szén-dioxid-kibocsátást csökkentő vállalkozások számát mérő mutatók több prioritásra is vonatkoznak, így nem lehet azonosítani az energiahatékonysági prioritás outputjait és eredményeit (108–110. bekezdés). A tagállamok meghatároztak programspecifikus mutatókat, de azok outputjait és eredményeit nem lehet uniós szinten összesíteni (111–114. bekezdés).

138 A kohéziós politikai alapokra 2021–2027-ben vonatkozó szabályozás közös energiahatékonysági mutatókat vezetett be (115. bekezdés). Ezek azonban nem igazodnak más uniós beszámolási előírásokhoz, például az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló rendeletben szereplő részletesebb előírásokhoz. Az új mutatók értelmében a hatóságok energiahatékonysági beruházásnak tekinthetik a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos beruházásokat is, ami kihat az éghajlat-politikai nyomon követésre, illetve az energiahatékonyságra fordított kiadások nyomon követésére (116. bekezdés).

139 Végül becslésünk szerint a társfinanszírozott projektek által elért energiamegtakarítás csak korlátozott mértékben, mintegy 0,3%-kal járul hozzá a 2030-ig megvalósítandó energiamegtakarításhoz (117–120. bekezdés).

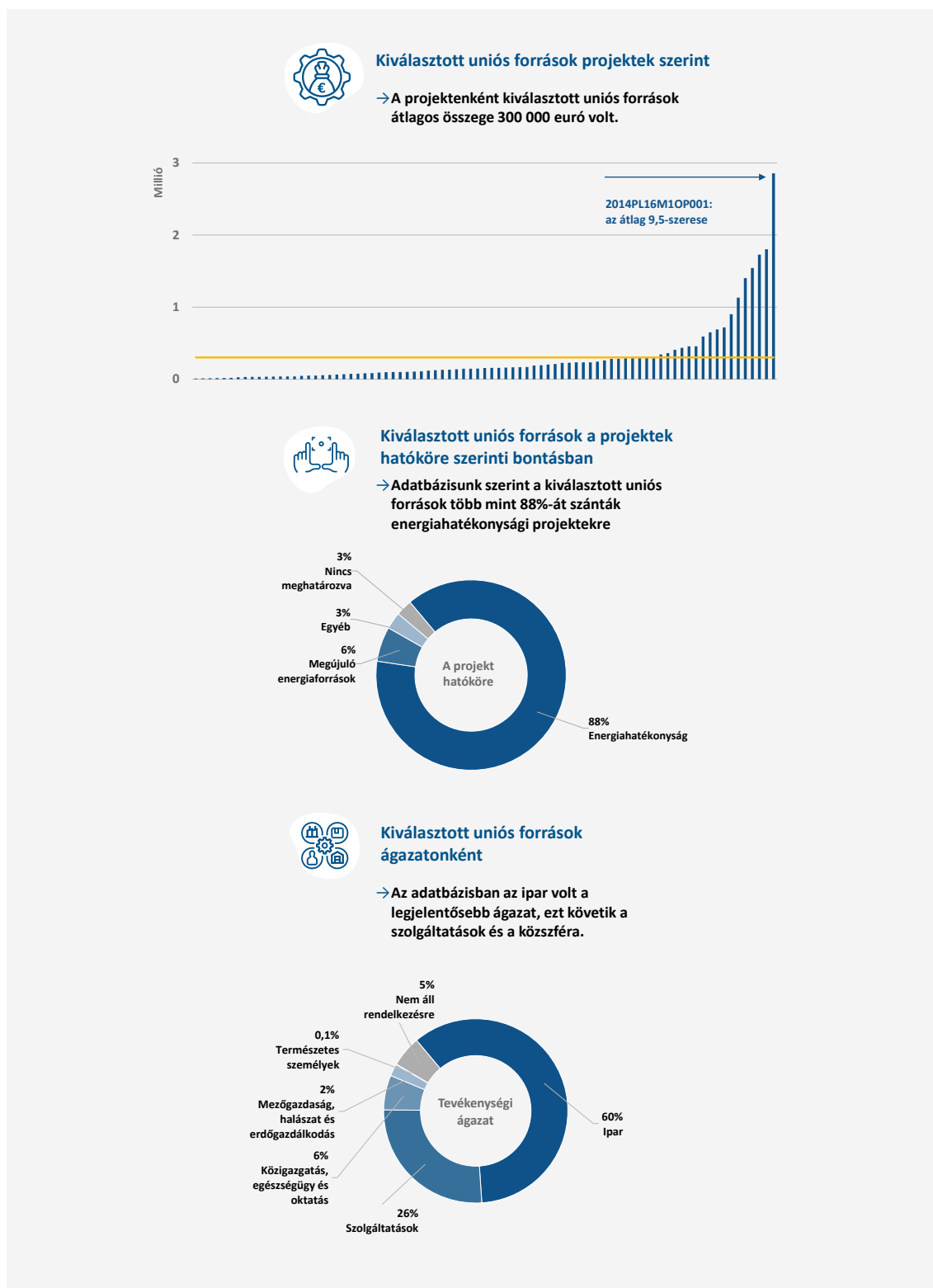
A jelentést 2021. november 24-i luxembourgi ülésén fogadta el a Samo Jereb számvevőszéki tag elnökölta I. Kamara.

A Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner Lehne
elnök

Mellékletek

I. melléklet. Az adatbázisban szereplő projektek elemzése

Forrás: Európai Számvevőszék, az irányító hatóságoktól kapott projektlisták alapján.

II. melléklet. A minta jellemzői

A mintánkban szereplő kiválasztott energiahatékonysági projektek uniós forrásainak áttekintése

→ A projektminta tanúsága szerint az energiahatékonysági projekteket tartalmazó 41 operatív program összesen 221 millió támogatható euró értékben finanszírozott projekteket. Ebből az összegből 90 millió euró volt a kiválasztott projektekhez rendelt uniós forrás.

Támogatható érték összesen
221 millió euró

Kiválasztott uniós
források
90 millió euró

Egyenként több mint
10%:
BG, CZ, PT

5% és
10% között:
DE, AT, SE

2%-nál
kevesebb:
9 tagállam

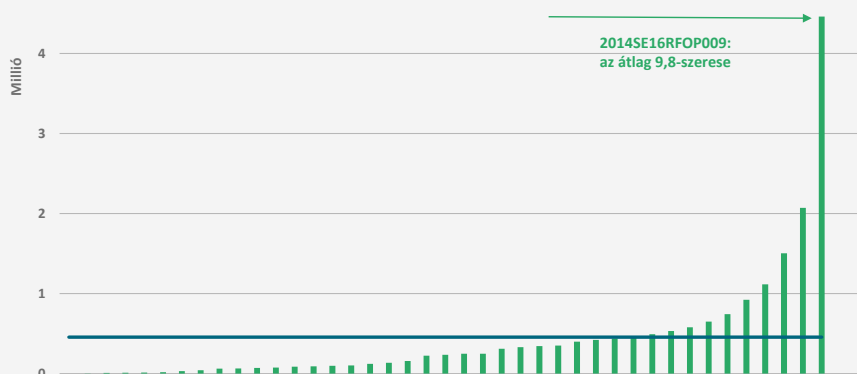

2% és 5%
között:
NL, PL

Kiválasztott uniós források projektenként

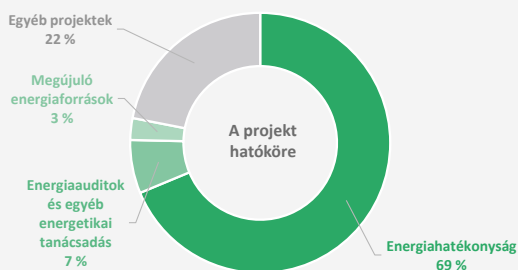
→ A projektenként kiválasztott uniós források
átlagos összege 456 000 euró volt.

Kiválasztott uniós források a projektek hatóköre szerinti bontásban

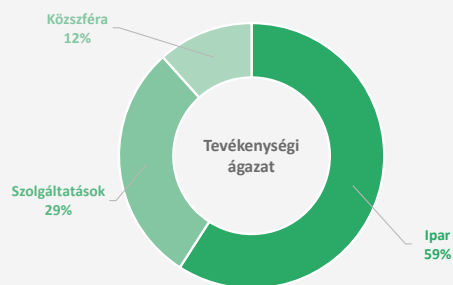
→ A mintánkban szereplő kiválasztott projektekre szánt uniós források 69%-a az energiahatékonyságra, további 7%-a pedig energetikai auditokra és tanácsadásra irányult

Energiaauditok és egyéb energetikai tanácsadás

Kiválasztott uniós források ágazatonként

→ A mintában az ipar volt a legjelentősebb ágazat, ezt követik a szolgáltatások és a közszféra.

Forrás: Európai Számvevőszék, a mintában szereplő projektek alapján.

Betűszavak és rövidítések

CO₂: Szén-dioxid

DEEP: Energiahatékonyság-kockázatmentesítő platform

DG ENER: Energiaügyi Főigazgatóság

DG REGIO: Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság

ERFA: Európai Regionális Fejlesztési Alap

GDP: Bruttó hazai termék

GWh: Gigawattóra

KA: Kohéziós Alap

Kkv: Kis- és középvállalkozás

Koe/\$2015p: Kilogramm olajegyenérték 2015-ös áron, amerikai dollárban kifejezve

MWh: Megawattóra

NEEAP: Nemzeti energiahatékonysági cselekvési terv:

OP: Operatív program

PJ/GJ: Peta-/Gigajoule

SFC: Az Európai Unió strukturális alapjainak kommunikációs rendszere

TC: Területi együttműködés

(M)(k)TOE: (millió) (kiló)tonna olajegyenérték

Glosszárium

AZ ENERGIAHATÉKONYSÁG JAVÍTÁSA: Az energiahatékonyság növekedése technológiai, magatartásbeli, illetve gazdasági változások eredményeként.

DEEP: Energiahatékonyság-kockázatmentesítő platform, nyílt forráskódú adatbázis az európai energiahatékonysági beruházások fokozására a működő projektek jobb megismertetése és átlátható elemzése révén.

ELKERÜLÉSI KÖLTSÉG: Egy MWh energiafogyasztás megtakarításának (elkerülésének) költsége (euró).

ENERGETIKAI AUDIT: Az energiahatékonysági irányelv meghatározása szerint az energetikai audit olyan módszeres eljárás, amelynek célja megfelelő ismeretek gyűjtése az aktuális energiafogyasztásra vonatkozóan, amely meghatározza és számszerűsíti a költséghatékony energiamegtakarítási lehetőségeket, és beszámol az eredményekről.

ENERGIAHATÉKONYSÁG: Az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv szerint a teljesítményben, a szolgáltatásban, a termékekben vagy az energiában kifejezett eredmény és a befektetett energia hányadosa.

ENERGIAINTENZITÁS: A bruttó belföldi energiafogyasztás (GIEC) és a bruttó hazai termék (GDP) egy naptári évre számított aránya.

ENERGIAMEGTAKARÍTÁS: A megtakarított energia mennyisége, amelyet úgy kapunk meg, hogy megmérjük, illetve megbecsüljük a fogyasztást az energiahatékonyságot javító intézkedés végrehajtása előtt és után, miközben normalizáljuk az energiafogyasztást befolyásoló külső feltételeket.

ENERGIATERMELÉKENYSÉG: Az általunk felhasznált egy energiaegység gazdasági hasznának mérőszáma. Kiszámítása úgy történik, hogy az összesített gazdasági teljesítményt (pl. GDP) elosztjuk a felhasznált energia mennyiségével (pl. tonna olajegyenérték). Így képet lehet kapni arról, hogy az energiafelhasználás milyen mértékben függetlenedett a GDP növekedésétől.

IRÁNYÍTÓ HATÓSÁG: Az operatív programokat irányító és az ERFA vagy a Kohéziós Alap eredményes és hatékony végrehajtásáért elsődlegesen felelős regionális vagy nemzeti hatóságok.

OPERATÍV PROGRAM: A beruházási prioritásokat, egyedi célkitűzéseket, eredmény- és outputmutatókat részletező, valamint az ERFA vagy a KA eredményes és hatékony végrehajtását biztosító irányítási és kontrollrendszereket meghatározó programozási dokumentum.

PRIMERENERGIA-FOGYASZTÁS: Bruttó belföldi fogyasztás, a nem energetikai célú felhasználás kivételével.

PRIMES modellezési eszköz: A PRIMES az Unió energiarendszerének modellje, amely közép- és hosszú távú előrejelzéseket nyújt, 2010-től kezdődően egészen 2030-ig.

TAGÁLLAMOK: Az Európai Unió 27 tagállama 2021-ben.

VÉGSŐENERGIA-FOGYASZTÁS: Az ipar, a közlekedés, a háztartások, a szolgáltatások és a mezőgazdaság számára szolgáltatott összes energia. Nem tartozik bele az energiaátalakítási ágazatnak és a magának az energiaágazatnak szolgáltatott energia.

A Bizottság válaszai

<https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=60620>

Időrendi áttekintés

<https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=60620>

Ellenőrző csoport

Ellenőrzéseinek eredményeit a Számvevőszék különjelentésekben mutatja be, amelyek egy adott költségvetési területhez kapcsolódó uniós szakpolitikákkal és programokkal, illetve az irányítással kapcsolatos kérdésekkel foglalkoznak. Hogy ellenőrzési munkája maximális hatást érjen el, témái megválasztásakor és feladatai megtervezésekor a Számvevőszék tekintetbe veszi a teljesítmény-, illetve megfelelőségi kockázatokat, az érintett bevétel vagy kiadás nagyságát, a várható fejleményeket, valamint a politika és a nagyközönség érdeklődését.

Ezt a teljesítmény-ellenőrzést a fenntartható természetierőforrás-gazdálkodásra szakosodott, Samo Jereb számvevőszéki tag elnökölte I. Kamara végezte. Az ellenőrzést Samo Jereb számvevőszéki tag irányította Kathrine Henderson kabinetfőnök és Jerneja Vrabic kabinetattasé, Emmanuel Rauch ügyvezető, Oana Dumitrescu feladatfelelős, valamint Lorenzo Pirelli, Lucia Rosca, Asimina Petri, Małgorzata Frydel, Timo Lehtinen és Nicholas Edwards számvevők támogatásával. Grafika: Marika Meisenzahl.

Hátsó sor (balról jobbra): Lorenzo Pirelli, Lucia Rosca, Emmanuel Rauch, Malgorzata Frydel, Nicholas Edwards

Első sor (balról jobbra): Asimina Petri, Timo Lehtinen, Oana Dumitrescu, Samo Jereb, Marika Meisenzahl

SZERZŐI JOGI NYILATKOZAT

© Európai Unió, 2022

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. az egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenz](#) alá tartoznak. Ennek értelmében a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A dokumentumok további felhasználásakor azok eredeti értelme és üzenete nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további szerzői jogokat is figyelembe kell venni. Amennyiben engedély kiadására kerül sor, az érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és annak egyértelműen tartalmaznia kell a felhasználással kapcsolatos esetleges korlátozásokat.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe, így azok licenzét a felhasználó nem kapja meg.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alatt található intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

PDF	ISBN 978-92-847-7305-3	ISSN 1977-5733	doi:10.2865/986387	QJ-AB-22-002-HU-N
HTML	ISBN 978-92-847-7283-4	ISSN 1977-5733	doi:10.2865/768443	QJ-AB-22-002-HU-Q

Az energiahatékonyság alapvetően fontos ahhoz, hogy az Unió 2050-ra karbonsemlegessé váljon. Elemzésünk a kohéziós politikai alapokból társfinanszírozott vállalkozások energiahatékonysági projektjeire vonatkozott. Megállapításunk szerint a Bizottság nem mérte fel sem a vállalkozások energiamegtakarítási potenciálját, sem finanszírozási igényeiket, miközben a programok alapján nem világos, hogy az alapokból származó források mennyiben járulnak hozzá az energiahatékonysági prioritások megvalósulásához. Utólagos mutatókkal ez a hozzájárulás nem értékelhető, de becslésünk szerint a 2030-as célok elérése érdekében tett megtakarítási erőfeszítések 0,3%-ának felel meg. Az energiahatékonysági beruházások összességükben hatékonyak voltak. Ha a kiválasztási folyamat során alkalmaztak volna pénzügyi mutatókat, elkerülhetőek lettek volna egyes hatékonysági problémák, és a finanszírozási eszközt is jobban lehetett volna megválasztani. Javasoljuk, hogy a Bizottság tisztázza, miben áll az uniós alapok hozzájárulása, és ellenőrizze, hogy a finanszírozási eszköz kiválasztása észszerű-e.

A Számvevőszék különjelentése az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése alapján.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx
Weboldal: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors